

**Ďakujeme všetkým, ktorí akýmkoľvek spôsobom
prispeli k úspešnému priebehu súťaže
Literárne Košice Jána Štiavnického**

organizátori súťaže

S FINANČNOU PODPOROU
MINISTERSTVA KULTÚRY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ISBN 978-80-89161-36-2

Slová na úvod

Knižnica pre mládež mesta Košice má v roku 2015 niekoľko výročí. Okrem toho, že si pripomína 60. výročie svojej existencie a pôsobenia v meste Košice, ako jediná špeciálna knižnica pre deti a mládež na Slovensku, zároveň oslavuje 20. výročie organizovania literárnej súťaže Literárne Košice Jána Štiavnického. Táto literárna súťaž je určená pre **žiakov 5. - 9. ročníka základných škôl a študentov 1. - 4. ročníka osemročných gymnázií, ktorí sa vedia pohrať so slovom a textom.** Máme radosť, že sa každý rok do nej zapájajú nielen žiaci z Košíc a blízkeho okolia, ale prichádzajú nám práce aj z Nálepkova, či Starej Ľubovne. Súťažné práce boli tentokrát na vyhlásené témy: Pán Fejsbúk mi diktuje, čo mám robiť; Navštívil ma Malý princ a V našej škole sa dejú čudné veci. Práce mladých autorov zhodnotila odborná porota v zložení Marián Andričík a Markéta Andričíková z Katedry slovakistiky, slovanských filológií a komunikácie Filozofickej fakulty UPJŠ v Košiciach, Gavura Ján a Peter Karpinský z Inštitútu slovakistických, mediálnych a knižničných štúdií Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove. Priestor na tvorivé snívanie témy určite ponúkali. Ďakujem všetkým, ktorí nám pri organizovaní tejto literárnej súťaže pomáhali. Naše ďakujem patrí všetkým učiteľom, ktorí podporujú svojich zverencov v ich literárnych pokusoch a pomáhajú im tak rásť v hre so slovami a fantáziou.

Mgr. et Mgr. Iveta Hurná

riaditeľka

Knižnice pre mládež mesta Košice

Ján Štiavnický

* 11. júl 1937, Spišské Vlachy
† 9. august 1993, Košice

Prozaik, spisovateľ pre deti a mládež, dramatik. Narodil sa v r. 1937 v Spišských Vlachoch. Po maturite na gymnáziu v Spišskej Novej Vsi pokračoval v štúdiu na Lekárskej fakulte UPJŠ v Košiciach, ktoré pre chorobu nedokončil. Pracoval ako vedúci laboratória v kúpeľoch vo Vyšných Ružbachoch, neskôr pôsobil v Slovenskej televízii v Košiciach ako vedúci literárno-dramatického vysielania, redaktor Lastovičky a Magazínu pre deti. Literárnej tvorbe sa začal venovať od r. 1961 a debutoval knihou sociálne ladených poviedok a rozprávok Šaty malej Dominiky. Tematicky s obľubou čerpal zo svojho rodného kraja.

Radíme ho medzi najproduktívnejších slovenských spisovateľov pre deti a mládež (vydal okolo 30 knižných titulov). Za svoju literárnu činnosť získal Cenu Slovenského literárneho fondu 1985 za Povesti z dávnych vekov, II. Cenu literárnej súťaže v zobrazení skutočnosti v r. 1985, Cenu mesta Košíc za literárnu činnosť 1986, Cenu Mladých liet za knihu Šaty malej Dominiky 1971. Zomrel v r. 1993. Pochovaný je v Spišských Vlachoch.

Posudok básnických prác od Jána Gavuru

Témy: Pán Fejsbúk mi diktuje, čo mám robiť a Navštívil ma Malý princ

Milí šikovníci, milé šikovničky...

Aj tento rok sa vám mimoriadne darilo chytať slová do slučky básničky, do siete poviedky. Slová však nie sú zlaté rybky, ktoré vám na požiadanie splnia tri, alebo aspoň jedno želanie. Každému jednému slovu ste museli nájsť vlastné miesto, aby zapadlo do mozaiky vášho diela.

Organizátori súťaže vám vybrali neľahké témy. Ja som mal na starosti hodnotenie tém Pán Fejsbúk mi diktuje, čo mám robiť a Navštívil ma Malý princ a musím sa priznať, že som bol veľmi zvedavý, ako ste túto ťažkú úlohu zvládli. Keď sa pozrieme na vaše básne všeobecne, lepšie sa vám darilo pri téme s Malým princom. Myslím, že je to téma, ktorá má v sebe tajomstvo, a keď je báseň tajomná, vtedy stačí už len málo a pekný básnický kúsok je na svete. Väčšie ťažkosti vám tvorcom robil Pán Fejsbúk. Najmä preto, že mnohí máte s týmto pánom rovnakú osobnú skúsenosť. A práve v tom bol problém: vaše básničky sa na seba veľmi podobali. Skúste zahryznúť do troch citrónov a povedať, ktorý je sladší... Nedá sa to.

Nezabúdajte, že pri čítaní chceme od autora, aby bol originálny a iný ako ostatní. Do budúcnosti sa preto skúste zamyslieť, čo nové a neošúchané by ste mohli k téme povedať. Buďte aj naďalej osobní a aj keď báseň napíšete, skúste sa na ňu po čase pozrieť a prečítať nahlas. Tak si urobíte skúšku správnosti, že každé slovo je to najlepšie a na tom správnom mieste.

Ak ste zvedaví, ako si s tromi témami poradili naši malí spisovatelia a spisovateľky, prečítajte si tento zborníček. My v porote sme do neho vybrali to najlepšie z prác 289 žiakov, zo 175 poviedok a 114 básní. 20. ročník súťaže Literárne Košice Jána Štiavnického priniesol bohatú nádielku nápadov a tie práce, kde slovička poslúchali a dali sa chytiť do pekných viet a zaujímavých tém, sme spoločne odmenili.

Ak sa vám predsa len zdá, že by ste to vedeli rovnako dobre a azda aj lepšie, nezabudnite sa zapojiť do budúceho ročníka literárnej súťaže. My sa na vás a vaše diela tešíme už teraz.

Za vašich porotcov a pracovníkov Knižnice pre mládež mesta Košice Vás srdečne pozdravuje Ján Gavura

doc. Mgr. et Mgr. Ján Gavura, PhD.

Inštitút slovakistických, mediálnych a knižničných štúdií
Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove

Posudok básnických prác od Mariána Andričíka

Téma: V našej škole sa dejú čudné veci

Celkový pomerne vysoký počet zaslaných prác na tému V našej škole sa dejú čudné veci svedčí o tom, že autorov zaujala, a niet sa čo čudovať. Šanca nevšedným spôsobom stvárniť dôverne známe prostredie, či už z vážnejšej alebo z veselšej stránky, aspekt tajomnosti, záhadnosti s možnosťou prekvapujúceho rozuzlenia alebo naopak, ponechania priestoru čitateľovej fantázii, to všetko nepochybne prispelo k tomu, že zúčastnení autori sa do tejto témy zahryzli naozaj s chuťou. Iste, dalo sa očakávať, že niektorí z nich sa ulakomia na lacný núkajúci sa rým „veci“ – „kecy“, a veru sa aj ulakomili, alebo že sa bude opakovať pomerne často uplatňovaný model „škoda, že to bol len sen“, nebola však núdza ani o nápadité, originálne prístupy, vďaka ktorým sa zavše žiadalo prižmúriť oko nad rytmickú kostrbatosť, drobnými gramatickými prehrškami, ako sú nesprávne tvary kvôli rýmu, alebo málo invenčným zakončením básne napriek sľubnému začiatku.

Záhadné dianie v škole nadobúdalo naozaj rozmanité podoby – od „hladnej“ kabelky, ktorá maškrtnej učiteľke zjedla všetky sladkosti, cez výskyt krýs, brániacim učeniachtivým žiakom chodiť do školy, až po pubertu ako pôvodkyňu rozličných lapajstiev. Viacerí autori využili tému ako príležitosť upozorniť na nedostatky v školskej jedálni či všeobecne na pomery v školstve („ale na gympeľ sa každý dostane“), ba vyskytol sa aj vynález elixíru, ktorý „dospelákom detskú dušu vráti“ a ktorý by niektorí dnešní učitelia vari aj potrebovali.

Do jednej z ocenených básní dokonca prenikol troll z vľahnúcej témy, no po zásahu Harryho čarovnej paličky mu klapli zuby naprázdno. Celkom prirodzene sa do jazyka poézie detí dostávajú moderné komunikačné vymoženosti ako Facebook, Google alebo chat, a zároveň vidieť, že sa môžu stať súčasťou funkčného a prítlačlivého celku.

doc. PhDr. Marián Andričík, PhD.

Katedra slovakistiky, slovanských filológií a komunikácie
Filozofická fakulta UPJŠ v Košiciach

vyhodnotenie poézie

Téma Pán Fejsbúk mi diktuje, čo mám robiť (hodnotil Ján Gavura)

1. miesto: neudelené
2. miesto: Balog Tomáš
(ZŠ Bruselská 18, Košice)
2. miesto: Trembuláková Zuzka
(ZŠ Postupimská 37, Košice)
2. miesto: Vargová Zuzana
(ZŠ Bruselská 18, Košice)

Čestné uznanie:

Kyselová Ema (ZŠ Malá Ida)

Bačová Ema (ZŠ Malá Ida)

Vincová Vanesa (ZŠ Trebišovská 10, Košice)

Téma Navštívil ma Malý princ (hodnotil Ján Gavura)

1. miesto: Farkaš Filip
(ZŠ Krosnianska 2, Košice)
2. miesto: Szepesiová Bianka
(ZŠ Bruselská 18, Košice)
3. miesto: Cabanová Jana
(ZŠ Bruselská 18, Košice)

Čestné uznanie:

Trembuláková Zuzka (ZŠ Postupimská 37, Košice)

Lehotská Barbora (ZŠ Bruselská 18, Košice)

Vargová Zuzana (ZŠ Bruselská 18, Košice)

Téma V našej škole sa dejú čudné veci (hodnotil Marián Andričík)

- 1. miesto:** Špak Richard
(ZŠ Bruselská 18, Košice)
- 2. miesto:** Michal Kunder
(ZŠ Považská 12, Košice)
- 3. miesto:** Stanko Simon
(ZŠ L. Novomeského, Košice)

Čestné uznanie:

Biša Adam (ZŠ Bruselská 18, Košice)

Danielovičová Lenka (ZŠ Bruselská 18, Košice)

Kaprál Ján (ZŠ Tomášiková, Košice)

Milotová Lujza (ZŠ Bruselská 18, Košice)

Široká Silvia (ZŠ Miloša Urbana, Jenisejská, Košice)

Téma *Pán Fejsbúk mi diktuje, čo mám robiť*

2. miesto

Balog Tomáš

ZLOMENÝ VLÁDCA

Dnes už je to tak,
Fejsbúk je náš kamarát.
Fotky si tam prezeráme,
komentáre pripájame.

Dozvedieť sa môžeme,
čo sa nosí a čo nie.
Čo je in a čo je out,
kedy, kde je dáky raut.

No na pamäti mať treba,
že niečo zmazať sa už nedá.
Čo zverejníš tam napochytre,
bez rozmyslu, skratovite.

Tak si preto dobre zväž,
čo mu všetko odovzdáš.
Či ubolené srdiečko,
či svoje malé šťastíčko.

Fejsbúk má rad fotky vtipné,
na ktoré si každý klikne.
Príspevky sú updatnuté,
videá zas uploadnuté.

Fejsbúk, to je klebetník,
vytrvalý zápisník.
Ešte že ho zriadili,
čo by ľudia robili.

Dnes už asi nie je v móde
byť v lese či pri vode.
Uf, to som si vydýchol,
že nie som jeho otrokom.

Radšej beriem bicykel
nech predbehnem aj svoj tieň.
Vyťahnem aj spolužiaka
z vedľajšieho dvojvežiaka.

Mám rád vietor vo vlasoch.
Keď slnko ma zahreje,
do pedálov pridám silu,
veď mám veľkú energiu.

ŠPIÓN

Zabávam sa na notebooku
a vtom správa na facebooku.
Neprijemne začína:
„Je na zábavu tá správna hodina?“
Ktože ma to odhalil?
Zlý pocit sa dostavil.
Ten pán „Fejsbúk“ je mi známy,
je to manžel mojej mamy.
Veď je v práci, veruže,
a vidieť ma nemôže.
Doma som len ja a pes,
už mám z toho riadny stres.
Odkiaľ mi on toto píše,
niekde z jeho tajnej skrýše?
Odkiaľ to len vedieť môže?
Už mi nikto nepomôže.
„No uz koncim“, píšú ruky.
Dobrý koniec bez záruky.
Tatko ďalej pokračuje
a toto mi odpisuje:
„Tak predsa sa zabávaš,
veľký problém moja máš.
Jasná bola dohoda,
aby bola pohoda!
Najprv si piš úlohy,
priprav všetko do školy!
Ešte pomôž svojej mame,
až potom sa predsa hráme!
Prídem domov, dáme reč.
Notebook pôjde z izby preč!“
Keď si toto dočítam,
hneď si všetko vyčítam.
Táto moja zábava,
teraz so mnou zamáva.

DENNÁ VÝZVA

Pred týždňom mi prišla správa:
 „Váš priateľ tú hru hráva.“
 Hra sa volá Denná výzva
 a vás by chcel tiež k nej prizvať.
 Ak sa vám ponuka páči,
 tak kliknúť na áno stačí.“

Všade na ňu samá chvála,
 pol školy sa ňou zabáva.
 Skúsím ju, nič proti nemám
 a za pokus fakt nič nedám,
 vravím si tak ticho v mysli
 a už prsty ÁNO stisli.

Denne prišla výzva malá,
 bez problémov sa spĺňala.
 Urob ráno desať drepov,
 daruj mame náruč kvetov.
 Keď zverejníš tie zábery,
 Fejsbúk body ti prideli.

Každý z nás mal tú hru rád,
 ale potom prišiel zvrät.
 Hodinu v škole vrav pospiatky,
 začni aspoň štyri hádky,
 na priateľa vylej čaj
 a každému odvrávaj!

Zrazu zvláštnu príchuť výzvy
 mali,
 decká ich však prijímali.
 Desať z nich len odvrávalo
 a pätnásť sa pohádalo.
 Jedným z hlavných miest je
 Aharp...

Bojovať s tým – márna snaha.

O týždeň však v správach
 hlásia,
 že médiá všetkých prosia,
 aby Výzvu zakázali!
 Už ju nesmie nikto hrať,
 mala ľudí ovládať -
 - dokazujú pokusy
 tímu vedcov z Odesy.

Ihneď potom výzvy zmizli,
 odišli tak, ako prišli.
 Učitelia boli radi,
 že sa s nimi nik nevadí.

Ak by si raz chcel prísť k nám,
 tak ti dobrú radu dám:
 Chceš s nami vyjsť po dobrom,
 slovo výzva nehovor!

PÁN FEJSBÚK MI DIKTUJE, ČO MÁM ROBIŤ

Ráno oči rozlepím,
na mobil ich prilepím.
Fejsbúk rýchlo zapínam,
ostatné už nevnímam.

Čo je nové? Čo mám robiť?
Čo na seba rýchlo hodiť?
Tričko? Šaty? Lesklé džíny?
Aké trendy letia z Číny?

Milý Fejsbúk, porad', prosím,
na desiatu čo sa nosí.
Niečo zdravé? Rýchlo, krič!
Ty vieš všetko a ja nič.

Kamarátov vhodných mám?
Koho ešte nepoznám?
Kto je cool? A kto zas nie?
Kto má veľké uznanie?

Milý Fejsbúk, vďaka Tebe,
už nám z toho všetkým...
prepína.

PÁN FEJSBÚK MI DIKTUJE, ČO MÁM ROBIŤ

Chytajú ma krčce v noci,
a to pre ten zvláštny pocit,

že mi niečo uniká,
keď mi mobil neblinká.

V škole s nikým nehovorím,
na Fejsbúku stále snorím.

Má ma celú v svojej moci,
diktuje mi rôzne veci.

Dve hodiny, štyri, päť,
z učiva nič nevedieť.

Domov rýchlo utekám,
s Fejsbúkom si ja tykám.

Fotky, vtipy, statusy,
každý už vie, aká si.

Póza, pusa, našpúl' pery,
fotoalbum je hotový.

Do polnoci pri ňom sedieť,
nič nové sa nedozvedieť.

Pravidelne neskoro ísť spať,
ráno do školy vždy nestíhať.

Takto to chodí deň čo deň,
kedy sa skončí tento strašný sen?!

PÁN FEJSBÚK MI DIKTUJE, ČO MÁM ROBIŤ

Niečo vám poviem,
pán Fejsbúk nie je žiaden pán,
zničí vám život,
veru poviem vám.

Už len stránka sama
je ako virtuálna jama.
Keď do nej spadneš-
sú už len virtuálni kamaráti,
keď neodpíšeš,
z priateľov sa stratíš.

Pán Fejsbúk a detské vzťahy,
a fotky, na ktorých je človek takmer nahý.
Nové videá a statusy,
už ani nepamätáš, či si dal niečo do pusy.

Pán Fejsbúk si pýta lajky,
ale dávaj pozor,
či ti nepíše Majky.
Ten, kto nemá internet,
o Fejsbúk nemá snahu,
a ty si z neho robíš ťažkú hlavu.

Len toľko poviem ešte,
zober káble, prestrihni,
na to sú dobré kliešte.
Už pán Fejsbúk neni,
zober knihu, čítaj,
aj snaha sa cení.

Téma *Navštívil ma Malý princ*

1. miesto

Farkaš Filip

NAVŠTÍVIL MA MALÝ PRINC

V ten deň sa mi nedarilo,
rozbil som aj vázu mame,
pomaly sa zvečerilo,
keď odrazu stál pri bráne.
Malý princ.

Niektoré stretnutia,
sú na chvíľu iba,
lenže ten druhý nám
po nich už chýba.
Ako malý princ.

Bol veľmi zvedavý,
stále sa usmieval,
vždy hladkal púpavy
mal krídla anjela.
Malý princ.

Navždy ho uvidím
v záhone s ružami,
a slová od neho,
budú mi výzvami.
Ďakujem, Malý princ.

DETSTVO

Čas zrazu plynie rýchlo,
život sa trochu posunul.
Hlas detstva v tebe stíchol,
nezanechal ani ozvenu.

Ten nežný hlas, čo znamenal,
že nikdy nie si sám.
Sprevádzal ťa, vždy sa smial,
otvorený hrám.

Možno patril chlapcovi
s vlasmi ako mince zlaté.
Lesk v šibalských očiach,
nápady hravé, ústa usmiate.

Lebo deti všetko vidia inak,
majú taký vzácny dar.
Veriť, spraviť nemožné,
zmeniť iskru na požiar.

Každý na to časom zabúda.
Život na čelo nám kreslí vrásky.
Tam, kde žil Malý princ, je ticho.
Detstvo sa končí! Zas sme trochu starší.

Ja si však pamätám všetko,
Smiech, slzy, radosť, obavy,
chuť hier i ústa od malín.
A dávam zbohom svojim smútkom.

Verím, že princ ma znovu navštívi.
Verím, že nič nebolo zbytočné.
Že znovu v sebe nájdem dieťa
a čaro bude opäť skutočné.

MALÝ PRINC

Svetlo,
zdvihla sa z mračien opona,
kráča dopredu,
pohľad dvihne dohora.

Poznám ten pohľad,
hlas, pohyby.
Rozmýšľam:
je to on či niekto iný?

Modrý plášť, vlasy rozviate,
zvedavý pohľad
na nás, na svet,
dieťa usmiate.

Rozprávka? Sen?
Kto to vie?
Bolesti všetkých
uhádne.

A zas sa stratí
na planéte ako dlaň,
stratený v diaľke.
Sám.

MÔJ MALÝ PRINC

Vždy, keď prídu prázdniny,
idem k babke z dediny.
Hrám sa tam na záhrade,
akože som v krásnom hrade.

Raz, keď som sa takto hrala,
dlhé šaty som si dala,
babkin závoj, korálky,
ba aj lesklé náramky.

Trhala som púpavu,
na zlatý venček, na hlavu.
Keď tu zrazu, zoči-voči,
hľadia na mňa veľké oči.

Dierou v plote predralo sa zvieratko,
malé, ušpinené šteniatko.
Nemotorne ku mne beží,
pri nohách mi zrazu leží.

„A ty si kto, mladý pane?“,
pýtam sa ho nečakane.
On len vrtí chvostíkom
sťa kúzelným prútikom.

Poškriabkam mu hladké bruško,
on nastraží svoje uško.
„Ty si iste princ zakliaty.
Zmýlili ťa moje šaty.
Hoci aj svadbu vystrojíme,
žiadnu kliatbu nezrušíme.“

Urobila som mu veľkú hostinu.
Dostal mliečko, šunku a olízal aj slaninu.
Život u nás sa mu zapáčil
a na ďalšie putovanie už Princ neráčil.

SPOMIENKA

Pri písaní tejto básne
spomenúť si snažím sa.
Už nevidím ho tak jasne,
nežného Malého princa.

Ale viem, že existuje,
viem, že som ho stretla.
Pamätám si však len jedno -
jasný záblesk svetla.

Spomínam na zlatú hrivu,
detskú spravodlivosť,
vážny pohľad, milý úsmev,
zvláštnu nástojčivosť.

Len túto spomienku
roky si pamätám,
za krajinou detstva
stiahnutá roleta.

Keby som ho opäť stretla,
nebolo by to to isté,
moje dnešné myslenie
už nie je detsky čisté.

Detstvo mizne v nenávratne,
neviem ho vrátiť späť.
Ktovie, či aj dnes nežný princ
dokáže spasiť svet.

Žiarivé žlté vlasy.
Ostatné spomienky blednú.
Zmenila sa realita
a princove kvety vädnú.

Ale viem, že existuje,
viem, že som ho stretla.
Viem, že k nám raz musí prísť
nežná láska krehká.

NAVŠTÍVIL MA MALÝ PRINC

Raz ma začal zmáhať spánok,
viečka ťažko padali,
pohladil ma jemný vánok,
nežný dotyk na dlani.

Zastal pri mne chlapec z knižky,
veľkú túžbu v očiach mal.
Vlasy ako rýdze zlato
s prosbou tichou na perách.

„Nakresli ovečku, prosím,“
jemne šepol do ticha.
„Poznám ťa, viem, aká si.“
A ja takmer nedýcham.

Starou knihou poučená
našla som ceruzku šedú,
skladám papier na kolená,
moje prsty linky vedú.

Kreslím podľa jeho prianí
po malom bielom papieri,
na jeho tvári úsmev žiari,
už viem, že mi uverí.

Pošepľa som mu ako raz pán pilot,
čo v škatuli sa skrýva.
Že bude s ním žiť celý život.
Je presne taká, ako sníval.

Pozrel sa na mňa, šťastne vyzeral,
v očiach mu iskry hrali:
„Čo keby som ti aj ja niečo dal?
Čo by som pre teba mohol spraviť?“

Čo je v moci Malého princa?
Na momentík zaváham,
no po chvíli odvážim sa
a ako on požiadam:

„Svoj príbeh rozprávaj mi,“ poviem.
Aj keď ho dobre poznám. Ako všetci.
No múdrosť nezaškodí počuť znovu,
uložiť si ju v mysli, v duši, v srdci.

Hovoril s toľkými pánmi,
neraz čelil rôznym hrozbám.
Nechcel, aby kvety vädli,
múdrosť vekov všade rozdal.

Slovo k slovu do viet skladá,
spomína na mnohých ľudí.
Vážny pán, čo hviezdy ráta,
lampár s verným srdcom v hrudi.

Odrazu je všetko jasné,
také prosté, jednoduché!
Svet je vlastne miesto krásne,
len nesmieš mať srdce hluché.

Téma *V našej škole sa dejú čudné veci*

1. miesto   Špak Richard

NIE JE ŠKOLA AKO ŠKOLA

Nie je škola ako škola,
tá naša sa len tak volá.
Nie je škola ako škola,
v tej našej som stretol trolla.

Od strachu mi stúpila noha,
keď som zočil toho tvora.
Zíza, zíza spoza roha,
nie je škola ako škola.

Chcel som utiecť, ale beda,
s drevom v nohe sa to nedá.
Chcel som kričať jaj, jaj, jaj,
jazýček môj poslušaj!

Zbohom mama, otec, brat,
bude zo mňa olovrant.
Už sa vidím v papuli,
ja, žiak Riško úbohý.

Vtom sa Harry zrazu zjaví,
a paličkou skúša čary.
Vingárdium leviósa,
troll sa vznáša ako osa.

To je teda naša škola,
samých trollov k sebe volá.
Nakoniec sa všetko zdará,
neskončil som v obedári.

V NAŠEJ ŠKOLE SA DEJÚ ČUDNÉ VECI

Buch!

Plesk!

Au!

Tresk!

Kikirikí!

Mišo zbystril sluch.

Pozor!

Ticho!

Učka sa už blíži!

Zamyslene krúti hlavou, hľadá očkom vpravo-vľavo.

Papuča letí do koša, obraz spadol, tabuľa je nakrivo.

Vzdychne: „Cirkus Humberto tu máme naživo!“

V tejto triede už to nie je to, čo bývalo, v tejto triede niečo vri.

Niečo sa v nej deje, niečo nedobré.

Tá myšlienka ju dlhšie zhrýza, nedá pokoja.

Na porade učiteľov s neznámym vinníkom pustia sa do boja.

„Čo sa v tvojej triede robí?“ pýtajú sa všetci.

„No a tvoja, tá tiež nie je výnimka!“

Čo sa v tejto škole deje, že sú deti ako divé?

Zasiahla ich choroba a či dáka poroba?

Školník iba krúti hlavou, smeje sa:

„Čo svet svetom stojí, prírodou je dané,
že v určitom čase premenia sa deti drahé...“

„Na čo?“ zhrozia sa učitelia.

„Hádam nie na divé zvieratá?“

„Nie, len na puberťatá!!!“

V NAŠEJ ŠKOLE SA DEJÚ ČUDNÉ VECI

Do školy ja chodím rád,
som s ňou veľký kamarát.
Ale teraz hrôza, bieda,
do školy sa chodiť nedá.

Doma sedím, nariekam,
chcem sa učiť, kam ísť, kam?
Do školy sa chodiť nedá,
došla na mňa veľká bieda.

Chodím, pátram čo sa deje,
Fejsbúk sa mi celý smeje,
že za školou nariekam,
že som divný, že som fun.

Googlujem na internete,
pýtam sa na každom chate,
čo sa deje, čo sa stalo?
Celkom ma to odrovnalo.

Nejem, nespím, nepijem,
čakám, až sa skončí deň.
V noci sa mi prisnil sen.
Čo sa deje, dnes už viem.

Keď som išiel z dejepisu,
uvidel som v triede krysu.
Potom ešte dve, tri, štyri,
krysami sa škola hmýri.

Nebola to žiadna veda,
vedela to celá trieda.
Bol som biely ako krieda,
s krysami sa učiť nedá.

HRAVÁ ŠKOLA

Kto to spravil? Nevie nik.
Bol to mocný kúzelník.
Zmenil nám on školu celú,
Božie mlyny predsa melú.

A tak všetci učitelia
bez jedinej výnimky,
zlepšili sa k nepoznaniu,
doprajú nám vírivky.

Úlohami netrápia nás,
máme kratšie hodiny,
a tak môžeme viac vnímať
blízkosť svojej rodiny.

Telesná je predsa základ,
v zdravom tele – zdravý duch.
Škola, náš bezpečný hrad,
dopraje nám predsa vzduch.

Dnes už máme kompy nové,
učenie je super hravé.
Kto to spravil? Nevie nik.
Bol to mocný kúzelník?

V ŠKOLE SA DEJÚ ČUDNÉ VECI

Čudná vec a záhada veľká,
vraví si učiteľka Želka.

V pondelok – ó, bomba!
Zmizla mi rumová Rumba!

Utorok mi rozum velí,
veď si tam mala Deli.

V stredu, keď som kávu pila,
v kabelke bola ešte Mila!

Vo štvrtok s každým som v zvade.
Kde je môj banán v čokoláde?

Ó, hviezda Orion, chcem z toho von!

Piatok, piatok, to už bude bitka,
zmizla mi 3-BIT-ka.

V sobotu si Želka vraví:
ja mám v hlave asi skrat,
dnes sa mi už vyparil
i sladučký Kit-Kat.

Nedeľa – už je Želka od starosti zvädlá.
Vysvetlenie? Milá Želka, pravda je,
že kabelka všetko zjedla!

NEČAKANÉ ROZUZLENIE

Ráno idem do školy,
vôbec nič ma nebolí.
Keď tu zrazu vojdem dnu -
a predo mnou Vinetou.

Rýchlo idem do triedy,
ktože mi to uverí?
Na schodoch je mátoha,
vyšla hen zo záchoda.

Rýchlo bežím do šatne,
či mi niečo napadne.
Letím dolu schodmi,
kto je to tam s rohami?

Keď vykuknem spoza rohu,
zbadám školníkovu nohu.
Spýtam sa ho, čo sa deje
a on sa len rozosmeje.

„Zabudol si kamarát,
že dnes treba masku mať?“
Nič hrozné sa nedeje,
s karnevalom dobre je.

V NAŠEJ ŠKOLE SA DEJÚ ČUDNÉ VECI...

Skoro zrána
otvára sa školská brána.
Odohrá sa za ňou
opäť taká veľká dráma?

Už nejaký čas v našej škole
vládnú čudné nepokoje.
Dejú sa tam zvláštne veci,
verte mi, to nie sú kecy!

Tak napríklad matikárka,
stala sa z nej motorkárka.
Nenúti nás sčítať raz-dva,
láka ju len rýchla jazda.

Každý deň na slovenčine
spievame si niečo iné.
Učiteľka sa kontrole vymyká,
chcela by získať Zlatého Slávika.

Fyzikárka zmenila sa na vílu,
zrejme došlo k nejakému omylu.
Pomôcky už vyhádzala z police,
s láskou viaže viacfarebné kytice.
Na telesnej, počas rozcvičky,
musíme mať hrebeň, sponky, gumičky.
Učiteľ sa kaderníkom stal,
s volejbalom to už u nás dávno vzdal.

Dejepisárka miesto dávnej minulosti,
zaťažuje svoje svaly, kosti.
Turistikou naplňa si celé dni,
už nám tým začína liezť na nervy.

Jazyková učebňa zmenila sa na raj hier,
mobil, tablet miesto zošita si ber.

Učiteľ podľahol modernej dobe,
do mobilu s nami neustále d'obe.

Učitelia zrazu v škole neučia,
čo sa s nimi stalo, mnohí netušia.
Dostávame jednotky a pochvaly,
mimo školy sa tým nikto nechváli.

Takéto vyučovanie chceme mať nastálo,
bojíme sa, aby sa s tým niečo nestalo.
My nechceme, aby sa to zmenilo,
ministerstvo školstva by však penilo!

Divíte sa, prečo je to všetko tak?
Tak na to vám odpovie len jeden, jediný žiak.
Ten, kto za to môže, navštevuje siedmu A,
priznávam sa, tým vinníkom som ja...

Obľúbila som si chémiu,
získam za ňu Nobelovu prémii!
Túžila som vymyslieť elixír,
ktorý by nás zbavil ťažkých chvíľ.

Vynašla som nápoj taký,
čo dospelákom detskú dušu vráti...

Keď učiteľke do kávy kvapku nalejem,
nečakane sa na nás usmeje.
Zabudne na učiteľské povinnosti,
hneď sa zbaví všetkej zlosti.

Aspoň na chvíľu vráti sa do detských čias,
kde svoje túžby môže prežiť zas a zas.
Aspoň na okamih plní svoje detské sny,
kým elixír v káve svoju moc ukončí.

V NAŠEJ ŠKOLE SA DEJÚ ČUDNÉ VECI

Zmizlo pero,
zmizli tašky.
Bol to Fero?
Problém ťažký.

Každý hľadá,
každý snorí,
Je to zrada.
Ťažká story.

Hľadali aj učiteľky,
Vysypali i kabelky.

Obvinili sme školníčku.
Pravda bola však iná,
pero spadlo pod stoličku.
A na tašky už nemám rým,
Tak túto básničku ukončím.

Posudok prozaických prác od Markéty Andričíkovej

Téma: Pán Fejsbúk mi diktuje, čo mám robiť

Jaj, ten Fejsbúk! Keby ste vedeli, ako dlho mi trvalo, kým som napísala tento komentár. Vravím si – „No, chvíľu porozmýšľam pri Fejsbúku. Vyvetrám hlavu, zahrám si Candy Crush, pozriem, čo je nové.“ A už si púšťam video, v ktorom sa malý chlapček na ockovom chrbte smeje z toho, ako ocko fúka do odkvitnutej púpavy. Ja som dnes so svojimi chlapcami vonku nebola, lebo som chcela písať... „Aha, tu moja kamarátka zavesila krásne umelecké fotky svojich malých detí...“ Ja také fotky nemám. A to som sa toľkokrát chystala, že by som niekoho o také fotky poprosila, aby mali na čo spomínať, keď budú veľkí... „Aha, tu sú dobré rady na chudnutie bez cvičenia... Alebo na cvičenie bez hýbania...“ Keď to takto pôjde ďalej, o chvíľu budeme takto cvičiť všetci...

Mnohé texty k tejto téme sú napísané v podobnom duchu. „Fejsbúk“ je fenomén. Vstupuje nám do života viac, ako je dobré. Lenže je to preto, že mu to dovoľíme. Nakoniec si s nami robí, čo chce. Prozaické dielka k tejto téme sú často veľmi vtipné. Páči sa mi, že sa autori textov dokážu pozrieť aj na seba s odstupom a humorom. Často sa v týchto textoch vyskytuje konfrontácia sveta detí, ktoré sú facebookom fascinované, a dospelých, ktorí to svojim deťom zakazujú. Napríklad tu nájdeme príbeh, v ktorom si dvaja bratia potajomky založia účet na facebooku a rodičia im za to dajú vtipnú príučku – začnú im v mene pána Fejsbúka diktovať, čo majú robiť... Jeden autor sa spod nadvlády pána F. dostal len tak, že o ňom napísal text do súťaže. Veľmi vtipný je aj text, v ktorom závislosť od facebooku dospeje až do takého štádia, že si jej „majiteľ“ pýta „páčikov“ (teda „lajky“) aj na papier. Takto je často v prácach zobrazovaná aj túžba po popularite. V kolektíve obľúbený je ten, komu v priebehu niekoľkých minút nabehne aspoň 20 lajkov na nejaké strelené selfie. Mnoho prác má v sebe aj vážny odkaz, ktorý spočíva v konfrontácii virtuálneho sveta a jeho často pokrivených hodnôt s reálnym svetom, kde sú skutoční ľudia, skutočné priateľstvá, rastú tam ozajstné stromy a voňajú kvety.

Veľmi ma teší, že si mladí autori namiesto surfovania po facebooku a internete našli čas a napísali aj tieto texty do súťaže.

Posudok prozaických prác od Markéty Andričíkovej

Téma: Navštívil ma Malý princ

V každom dieťati je kus malého Exupéryho alebo Malého princa. Dokáže hravo rozoznať veľhada kráľovského od klobúka, vie, že najkrajšia ovečka je tá, ktorú si môže samo vymyslieť. Potom prídu na rad všelijaké usmernenia a dobre mienené rady dospelých: „Je načase skončiť s kreslením veľhadov a ovečiek, treba sa postaviť rovnými nohami na zem a pasovať sa so životom.“

Myslím si však, že aj v každom dospelom je kus Malého Exupéryho alebo Malého princa. Máme kdesi v kútiku duše uloženú tú zázračnú debničku, v ktorej sa ukrýva naša ovečka.

Mladí autori textov v tejto súťaži stoja kdesi uprostred cesty od dieťaťa k dospelému a množstvo textov k téme Navštívil ma Malý princ svedčí o tom, že je pre nich odkaz Malého princa (večného dieťaťa i toho, kto sa obetoval v mene lásky) dôležitý. Niektorí vyzdvihujú jeho vzťah k ruži, pre niekoho je zaujímavý vzťah k líške, iní si všímajú jeho prosbu, aby mu nakreslili ovečku, ktosi si všímajú pokrivené postavy obyvateľov planét. Mnohí autori a mnohé autorky jeho príchod do súčasného sveta zobrazujú ako uvedomenie si toho, čo je v živote naozaj podstatné.

Takmer všetky texty k téme Navštívil ma Malý princ sú dôkazom, že tu je ešte stále dosť vnímavých čitateľov Malého princa, ktorí vidia aj medzi riadkami a do svojich textov vedia preniesť etické poslanstvo tejto slávnej knižky.

Mgr. Markéta Andričíková, PhD.

Katedra slovakistiky, slovanských filológií a komunikácie
Filozofická fakulta UPJŠ v Košiciach

Posudok prozaických prác od Petra Karpinského

Téma: V našej škole sa dejú čudné veci

Zadaná téma V našej škole sa dejú čudné veci ponúkala veľa možností na uplatnenie fantázie mladých tvorcov. Žiaľ, nie všetci sa dokázali odpútať od známych vzorov a tém, a tak sa v poviedkach veľmi často vyskytovali čarodejné školy ako z Harryho Pottera, lietalo sa tam na metlách a vyrábali elixíry. V ďalších prácach sa zas odohrávali Halloweenske horory, v ktorých zločincom bol takmer vždy (ktovie prečo) školník. Prípadne skupinky pátračov snažiacich sa odhaliť nejaké školské tajomstvo pripomínali postavy zo známych detektívnych kníh pre deti a mládež.

Zaujímavejšie boli samozrejme texty, v ktorých boli kúzla, zločiny alebo čudesá odohrávané sa v škole nápadité a originálne. Najviac ma však oslovili súťažné práce, v ktorých autori dokázali objaviť tajomstvá v tej najjednoduchšej a najbežnejšej veci, ako je napríklad pomoc priateľovi či láska.

Dôležitý bol aj spôsob rozprávania príbehu. Vždy ma potešilo, ak sa v napínavom texte sem tam objavil aj náznak humoru, ktorý na čitateľa pôsobil veľmi osviežujúcu.

Napriek tomu, že som dosť kritický čitateľ, môžem povedať, že som sa v prípade väčšiny súťažných prác veľmi dobre bavil a vždy som bol zvedavý, ako sa príbeh skončí.

PhDr. Peter Karpinský, PhD.

Inštitút slovakistických, mediálnych a knižničných štúdií
Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove

Vyhodnotenie prózy

Téma *Pán Fejsbúk mi diktuje, čo mám robiť* (hodnotila Markéta Andričíková)

1. miesto: **Kováč Jakub**
(ZŠ Polianska, Košice)
2. miesto: **Kissová Karin**
(ZŠ Považská, Košice)
3. miesto: **Bezeg Peter**
(ZŠ Bruselská 18, Košice)

Čestné uznanie:

Magočiová Miriam - ZŠ Krosnianska 2, Košice

Vacula Martin - ZŠ sv. košických mučeníkov, Košice

Rojtašová Jana - ZŠ Bruselská 18, Košice

Téma *Navštívil ma Malý princ* (hodnotila Markéta Andričíková)

1. miesto: **Lenhardtová Veronika**
(ZŠ Krosnianska 2, Košice)
2. miesto: **Sabovčíková Sonja**
(ZŠ Staničná 13, Košice)
3. miesto: **Veľká Alexandra**
(ZŠ Trebišovská, Košice)

Čestné uznanie:

Líšková Lucia - ZŠ sv. košických mučeníkov, Košice

Niková Alexandra - ZŠ Krosnianska 2, Košice

Halušková Ľudmila - ZŠ Požiarnická, Košice

Oriešek Jakub - ZŠ Nižná

Téma V našej škole sa dejú čudné veci (hodnotil Peter Karpinský)

- 1. miesto: Ištvánová Nelka**
(ZŠ Kežmarská 28, Košice)
- 2. miesto: Dubovský Daniel**
(ZŠ Tomášiková 31, Košice)
- 3. miesto: Hnidiak Eduard**
(ZŠ Nám. L. Novomeského, Košice)

Čestné uznania:

Sorgerová Františka - ZŠ sv. Cyrila a Metoda, Košice
Zschäbitz Adam - ZŠ Bruselská, Košice
Čakanišinová Klára Elena - ZŠ Krosnianska 2, Košice
Čečetka Igor - ZŠ Trebišovská 10, Košice
Almašiová Liliana - ZŠ Gemerská 2, Košice
Jergová Lucia - ZŠ Malá Ida
Geryková Laura - ZŠ Levočská, Stará Ľubovňa
Dúb Denis - ZŠ Polianska 1, Košice
Badáňová Kristína - ZŠ a MŠ Nálepko
Chvojková Nikola - ZŠ Krosnianska 2, Košice

Téma: *Pán Fejsbúk mi diktuje, čo mám robiť*

1. miesto

Kováč Jakub

PÁN FEJSBÚK MI DIKTUJE, ČO MÁM ROBIŤ

Začalo sa to v jeden nádherný deň. Pršalo, fúkalo, trhalo stromy s koreňmi... dobre, nebol to až taký nádherný deň. Po mnohých rokoch vyhýbania sa tomu som však podľahol. Založil som si profil na facebooku. Otvorili sa mi dvere do iného sveta. Do sveta modrej farby, fotiek, selfie v zrkadle alebo mnohých statusov.

To som ešte netušil, čo všetko mi tento svet urobí. Začalo sa to nevinným klikaním na fotky mojich spolužiakov. Čítal som si komentáre, ktoré sa nachádzali pod nimi.

„Aha, nová fotka.“ Spolužiačka si urobila umeleckú fotku o zrkadlo, na ktorej vyzerala o desať rokov staršie. Rozmýšľal som, čím by to mohlo byť. Žeby tou sukňou? Alebo tým, že má tvár o dva odtiene tmavšiu ako krk?

Spolužiak zas dal status o tom, kde práve je a čo robí.

Kamarát sa vyjadril, že je sklamaný, a dal si to ako náladu.

Ďalšia fotka z nejakej udalosti. Musel som však na chvíľku odísť, aby som neumrel od hladu. Vrátil som sa o nejaký ten čas a zistil som šialenú vec. Za dvadsať minút sa svet zmenil. Spolužiačka vyzerala staršia o dvadsať rokov, kamarát sa zrazu cítil úžasne a moja nástenka obsahovala nové informácie, ktoré som čítal asi tri hodiny. Večer sa zas všetko zmenilo.

Spolužiak bol už doma, pridal niekoľko fotiek z toho, čo sa všetko stalo vonku.

Spolužiačka pridal fotku s popisom, že prirodzená krása je najlepšia, a vycapila tam seba. Konečne v rovnakej farbe krku aj tváre. No pri pohľade na tú fotku som jej musel napísať komentár.

„Myslím, že si sa pomýlila s tou „prirodzenou krásou“. Pri tvojej fotke sa tieto dve veci navzájom vylučujú.“

Ani som nevedel, akú lavínu som spustil. Plno nepekných komentárov na moju adresu a na to, nech sa na seba pozriem do zrkadla. Teda, neviem, čo sú to za požiadavky, ale šiel som sa na seba pozrieť.

A to bola chyba! Zmeškal som najnovšie aktualizácie na svojej nástenke.

V škole to už zrazu nebolo zaujímavé. Všetko som vedel, o všetkom som čítal na facebooku. Ak mi chcel kamarát povedať, kde bol

včera, presne som to vedel. A vedel som aj s kým. Totiž, facebook mi to povedal.

Keď sa skončilo vyučovanie, ponáhlal som sa domov skontrolovať svoju nástenku a nové statusy. Nikto nič nové nepridal. Možno nevedeli, čo napísať. Rozhodol som sa, že informujem ľudí aj ja. Môj historicky prvý status na facebooku mal náučný charakter.

„Som doma.“

Podľa mňa, by o tom mali ľudia vedieť. Možno mi chceli napísať a čakali, kým budem doma.

Dostal som zrazu plno „lajkov“ – ako tomu hovoria v triede. Skúsil som pridať iný status.

„Práve jem.“ A pridal som k tomu fotku bieleho jogurtu.

Lajky sa len tak sypali. Bolo to ako droga. Potreboval som ich viac.

Vbehol som do kúpeľne s mobilom, ktorý mal fotoaparát v rozlíšení jeden megapixel a snažil som sa o čo najpriťažlivejšiu fotku. Vyplazil som jazyk, vystrčil som zadok, stokrát som sa prezliekol, len aby som zaujal.

Príkladom mi boli moje spolužiačky.

Zmenil som si aj vlasy. Raz som mal cestičku na pravej strane, potom na ľavej a potom v strede.

Všetko som to dal na facebook a čakal. Čakal som do neskorej noci a počítal koľko „palcov hore“ dostanem.

Prišli aj komentáre. Cítil som sa ako hviezda.

Začali mi chodiť žiadosti o priateľstvo. Síce som niektorých ľudí ani nepoznal, ale prijal som ich žiadosť.

Keď posledný „like“ obsahoval číslo dvadsať, vyložil som si nohy na stôl, nasadil slnečné okuliare a usmial sa.

„Od dnes mi hovorte Man. Swag Man.“

Bolo mi jedno, že môj skutočný život stál za objekt v tráve po psovi. Na facebooku som bol hviezda. Keď si do mňa niekto skočil, zotrel som ho smajlíkom. Keď som niekoho ignoroval, proste som s ním zrušil konverzáciu.

Keď sa mi nejaké dievča páčilo, poslal som jej srdce.

Proste som bol „Pán“. Bol som populárny, vtipný, drsný.

Dni aj noci som trávil na facebooku a každých päť minút som aktualizoval svoj status. Čo robím, kde som, s kým som. Väčšinou som bol však doma a bol som sám, ale vždy v inej miestnosti.

Rodičia sa nahnevali a nariadili mi, aby som facebook vymazal! Začal som na nich kričať, či sa náhodou nezbláznili. Chceli mi vziať môj život!

Avšak ani môj krik nepomohol.

Vzali mi mobil, otec mi držal ruky a mama... mama vypla facebook! Pred mojimi očami stlačila kolónku „Odhlásiť sa.“

„Vrahyňa!“ skríkol som s hysterickým hlasom, ktorý sa podobal na spolužiačkin, keď zbadala pavúka, a utiekol som do izby.

Tam som sa krčil a pohojdával na posteli. Pred očami som stále mal tú scénu.

„Odhlásiť sa.“

Ako to len mohla spraviť?

Druhý deň v škole sa ma všetci pýtali, čo mi je. Bol som bledý a neustále som na papiere písal, čo robím, kde som, ako sa mám. Potreboval som, aby mi niekto dal LIKE.

„Daj mi like!“ podal som papier s nejakou kresbou spolužiačke.

„Čo to je?“ spýtala sa ma celkom šokovane

„Moja nová fotka!“ mával som jej papierom pred tvárou. „Daj mi ten like!“

Vystrašene klikla na „Páči sa mi to“ na papieri. Takto som bežal za ďalšou spolužiačkou a ďalšou. Všetky sa na mňa divne pozerali, ale ja som bol rád.

„Počuj, nechceš so sebou niečo robiť?“ spýtal sa ma spolužiak.

„Čo? Mám si zmeniť profilovku?“

„Skôr život...“

„Si normálny?!“ vybehol som naňho. „Vieš, koľko vecí by som musel meniť vo svojom profile?!“

„Možno by si na tom facebooku mal tráviť menej času.“ Odpovedal mi.

Porozmýšľal som nad tým a pozrel sa na ten papier, ktorý predstavoval moju nástenku. Rýchlo som naňho niečo načmáral a podal ho do ruky spolužiakovi.

„Nemal by som byť na facebooku tak často.“ Prečítal to nahlas. „To je dobrý status.“ Ohodnotil to s úsmevom.

„Hej? Tak mi naň daj like!!!“

PÁN FEJSBÚK MI DIKTUJE, ČO MÁM ROBIŤ

Sedeli sme s bratom za počítačom. Čosi doň ťukal. Mohol som sa naňho iba pozerieť. Liezol mi s tým na nervy. Zakaždým, keď som niečo navrhol, zafučal ako starý chren. Ani sa na mňa nepozrel – sústredene sa díval na obrazovku, div nezačala rozprávať.

„Už to bude,“ povedal asi po piatykrát, „ešte minútku.“

„Marek, pohni si!“

„Drž hubu!“

„Prestaň.“

„Okay... Kedy si sa narodil?“ opýtal sa.

„Ty nevieš, kedy som sa narodil?“

„Nie.“

„Čo si to za brata?“ vrátil som mu to.

Potom mi venoval dlhý pohľad plný zlosti. A nakoniec som mu to prezradil: „Piateho novembra.“ „Vďaka.“ odvrkol som.

Obzrel som sa, či mama alebo otec náhodou nestoja vo dverách. Keby áno, to by bol náš koniec. Marek mi dal za úlohu strážiť dvere. Niekedy sa na ne pozriem, no pravda je, že keby tam niekto stál, ani by som si to nevšimol.

Už celú večnosť trčíme v maminej a otcovej spálni. Záznak, že sa ešte nevrátili domov z práce. Peťka je už doma, ale – tak ako my – trávi čas vo svojej izbe. Ani si nevšimne, že sme tu dolu. Áno, náš plán je geniálny. Celý som ho skonštruoval ja! Naozaj! A časť Marek. V podstate, vkradnúť sa do rodičovskej izby bol jeho nápad. Včera večer za mnou prišiel a povedal mi, že by potreboval „partnera“ na svoj plán. Samozrejme, najprv som si ho vypočul. A premenil na majstrovské dielo. Krycí názov: Pán F.

Peťku sme do toho zaťahovať nechceli. Je od nás staršia, takže rodičia jej to určite dovolili.

Okrem toho, jej sa nikto z triedy nevysmieva, že má staromódnych rodičov, ktorí svojim deťom nedovolia založiť si fejsbúkový účet. Mimochodom, je to pravda. Naši rodičia sú tí najstaromódnejší ľudia, akých poznám.

„Dávaj pozor, ty sľazotechna!“ znova ma napomenul Marek.

„Prestaň, lebo poviem otcovi, čo si urobil minulý týždeň... Kedy to už bude?“

„Neviem, nejde niekto?“

„Nie.“ odvetil som.

„Si si istý?“

Marek si vzdychol. „Aké chceš mať užívateľské meno? Skontroloval si dvere?“

Nastalo ticho. Zahľadel som sa na obrazovku, no ničomu som nerozumel. Nestihol som prečítať ani jedno slovo – Marek bol rýchlejší ako ja. Myškou klikal sem a tam, lietal po internetovej stránke ako najväčší majster na svete. Vyzeral byť spokojný s tým, čo stvoril. „Tvoje heslo je Adam51106. Napíšem ti ho na papier. Nesmieš ho stratiť, rozumieš? Ináč sa môžeš s vlastným fejsbúkom rozlúčiť. A mama alebo otec sa to nesmú dozvedieť, kapišto?“

„Kapišto“ bolo jeho najobľúbenejšie slovo. Prvýkrát ho počul od Jacka Sparrowa vo filme. Odvtedy ho vkladal takmer všade, aj tam, kde sa nehodilo. Pamätám si, ako Marekova triedna učiteľka volala našim, aby ho poučili o slušnom správaní. Jeho triedna je najhašterivejšia žena na svete. Dokázalo ju nahnevať obyčajné slovko.

„Kapišto.“

„Prisaháš?“

„Prisahám,“ prisľúbil som. Marek mi do ruky vložil malý linajkovaný papierik, na ktorom bolo moje heslo aj užívateľské meno. V tú noc som s tým zdrapom aj spal.

Nasledujúci deň sme to spravili znovu. Najprv sme sa prihlásili na Marekovo konto, skalopevne tvrdil, že si heslo dokáže zapamätať aj sám, takže sa prihlasoval bez ťaháka. Ja som svoj držal v rukách tak pevne, že som ho slaným potom celý premočil. Keď sa ma Marek pokúšal prihlásiť, podal som mu ho a spotené ruky som si utrel do teplákov.

„Adam511...“ potichu si šepkal. Oči som neodlepil z dverí. Sprevádzať ma nepríjemný pocit, že nás niekto sleduje, no vždy, keď som sa otočil, presvedčil som sa, že to bol iba klam.

„Hotovo!“ zvolal Marek. „Poď sa pozrieť.“

Okamžite som k nemu pribehol. Tvár som pricapil na svietiaci monitor. „A?“

„Čo a?“

„A čo teraz?“ opýtal som sa. Videl som len prázdne okienko.

„Toto je tvoj profil, Adam. Pamätáš, Pán F?“

„Ja viem!“ skríkol som. „Ale čo mám teraz robiť?“

„Nekrič, ty... Nekrič! Vieš, čo sa stane, ak to niekto zistí? Sme mŕtvi!“

„Viem, viem, viem.“

Marek si ma rukou prisunul bližšie k počítaču. „Môžeš hrať rôzne hry alebo si písať s kamarátmi. To je jedno. Jednoducho, odteraz máš Fejsbúk.“

„Aha,“ povedal som.

„Chod' radšej strážiť dvere.“

Na tretí deň, ktorý mám v kalendári zapísaný ako tretie výročie vzniku Fejsbúku nemenovaného Adama, som sa pokúsil prihlásiť na svoj účet sám. Bez Marekovej pomoci. Vlastne ani nevedel, čo robím. Ukryl som sa v jedinej izbe s počítačom a vyťukal som heslo. Prvýkrát som zabudol napísať svoje meno, takže dostať sa dnu sa mi podarilo až na druhý pokus.

Do očí mi hneď udrela kolónka v pravom rohu označená červenou jednotkou. Klikol som na ňu. Otvoril sa priečinok, v ktorom svietilo iba jedno meno. Pán F. Chvíľu som zvažoval, či kliknem na modré alebo biele políčko.

Rozhodol som sa pre modré. Vrátil som sa späť na domovskú stránku a hľadal. Sám som však nevedel, čo hľadám, no nakoniec to vyšlo. Akýmsi zázrakom som sa dostal do svojho profilu. Odrazu sa mi na spodnej lište objavila ďalšia kolónka. Akoby som tých kolóniek nemal dosť! Do šľaka! V priehľadnej bubline vo vnútri bolo napísané: Ahoj, Adam!

Odpísal som: Ahoj!

A potom: Kto si?

A Pán F odpísal: Pán F.

Nečakané... Tak som sa opýtal znovu: Kto si?

Nič. Čakal som.

Vieme to.

Napísal som: Čo viete?

A on na to len: Vieme to.

Bál som sa len toho, čo na to povie Marek. Nechcel som mu nič prezradiť. Lenže Pán F mi odvtedy každý deň napísal len tieto dve slová. Mal som zimomriavky na celom tele. Najprv som netušil, čo kto vie, a bolo mi to jedno. Lenže naliehavosť Pána F sa každým dňom stupňovala. Jedného dňa mi napísal, že ak chcem, aby sa TO moji rodičia nedozvedeli, musím urobiť niekoľko vecí. Urob to a to a nezabudni na tamto... Bla, bla, bla...

Nastal deň D. Očami som len preletel slová, ani som si ich poriadne neprečítal. Nie som hlupák, aby som nevedel rozpoznať, že to, čo robil Pán F, sa odborné nazýva vydieranie cez internet. Hovorila nám o tom pani učiteľka. Vravela, že na takéto výzvy nemáme reagovať a

máme to niekomu povedať. A na vydieranie, hoci ho nevedel nijako zastaviť, bol odborník len jeden človek.

„Prečo si mu odpisoval?! Poznáš nejakého Pána F? Lebo ja teda nie... Je jasné, že to nie je jeho pravé meno.“ hovoril Marek.

„Ale čo mám robiť?“

„Kašli na to. Na toto si primladý. Nerob nič, čo ti ten idiot prikáže!“ varoval ma.

„Nechcem, aby sa to dozvedeli naši...“ zamrmlal som.

„To je teraz jedno. Musia sa to dozvedieť, chápeš? Čo si myslíš? Udajú ho na políciu alebo... Polícia bude pátrať?“

„A tvoj Fejsbúk?“ opýtal som sa. „Žiadny Pán F?“

„Žiadny... Zabudol som heslo.“ priznal sa.

„Čo ak vydieral aj teba, len si sa mu neozýval, tak prestal?“

„A presne to si mal spraviť aj ty!“

„Mal som zabudnúť heslo?“

„Ty... Ach, kašli na to. Počkaj...“ zarazil sa. „Pán F, pamätáš? Tak sa volal ten náš plán. Ty sám si mu dal taký názov!“

„No a?“ opýtal som sa.

„To znamená, že o tom pláne niekto vedel. Pochybujem, že je to náhoda.“

„Uhm.“

„Bože, stále ti to nedochádza?“ dobiedzal.

Bez slova som sa naňho pozeral.

„Peťa to zistila a teraz ťa vydiera cez internet, aby ti dala príučku!“

„Peťka?“

„Áno, som si istý.“

„Uhm... Nevieť,“ povedal som. Tvrdiť to o nej bolo zvláštne, najmä ak Marek nemal nijaké dôkazy o jej vine. A ešte k tomu som mal Peťku rád.

„Peťa bola jediná, kto bol v ten deň doma. Dáva to zmysel.“

Nuž, zmysel to dávalo.

„Opýtame sa jej?“

Keď sme vtrhli k Peťke do izby, jeho odhodlaný výraz sa okamžite stratil.

„Peťka?“ prihovoril sa jej Marek.

Ležala na posteli so slúchadlami na ušiach. Počúvala jednu z piesní od Iron Maiden, hľadela do stropu, ľavá noha sa jej mykala kade-tade po posteli, akoby ju ani nedokázala ovládať.

„Uhm?“ pozrela na Mareka.

Nestihol ani len ústa otvoriť a začuli sme CENG! Oznamovalo novú správu na Fejsbúku. Rýchlo sme bežali do rodičovskej izby. Bola od Pána F. Ďalšia. Vieme to.

„Do pekla!“ zahrešil Marek. „Neopováž sa mu odpísať!“

Do očí sa mi tlačili slzy.

„Kto je to?“ zúfalo-hrdinsky som fňukal.

Marek si vzdychol. Neprítomne sa díval na novú správu od Pána F.

„Čo urobíme?“

„Ja neviem.“ odpovedal ihneď.

Stáli sme pred mamou a otcom, obidvaja mali ruky založené na hrudníku a vážne si nás premerali. Tušili, že sme niečo vyviedli, no nevedeli, kam až naše – teraz to už môžem povedať – nezmyselné výmysly dospeli. Obývacia izba bola v ten deň plná neznesiteľnej energie – akoby všetko nasvedčovalo nepriaznivým podmienkam a dopredu ohlasovalo našu prehru proti Pánovi F. Ale teraz sme už cúvnuť nemohli.

„Čo sa stalo?“ opýtala sa mama prívetivým tónom. Vždy bola milá, aj keď nechcela byť. No teraz som vedel, že sa bude veľmi hnevať. Marek do mňa štuchol, aby som začal hovoriť, lenže ja som zostal ticho. Namiesto toho som sa rozplakal – a plakal som hrdinsky. Marek bol ten, kto sa rodičom priznal a vzal vinu na seba. „Prepáčte. Bol som hlúpy. Gabriel sa mi v škole smial... Bola to moja vina. Veľmi ma to mrzí. Ale Pán F teraz vydiera Adama a ja vôbec neviem, čo mám robiť.“ A potom sa rozplakal aj on.

Slzavé údolie zastavila mamina roztvorená náruč. Bolo nám to skutočne ľúto.

„Ja viem, miláčik.“ zašepkala mi do ucha. „Neboj sa.“ Bola taká pokojná... aj otec. Tie slová som vďaka vlastnému vzlykaniu prepočul.

„Prepáčte,“ povedal som cez slzy, „prepáčte.“

„Už sa to nikdy nestane.“ doplnil ma Marek.

Pocítil som, ako ma otec začal hladkať po chrbte, kým ja som plakal na maminom ramene. Bolo to príjemné, no... neprestával som soplieť.

Otec si vzdychol: „Asi by sme vám mali niečo povedať,“ začal. Pozrel sa na mamu, ktorá ma odtrhla od mokrého pleca. Marek na ňu tiež cival. Videl som jej sivomodré oči, ktoré sa ma pokúšali upokojiť – neúspešne.

VÍRUS

Ako každý, aj ja mám profil na sociálnej sieti. Na Facebooku. Je to celkom výhodné, keď sa chcete s niekým porozprávať, ale je na druhej strane mesta. Zapnete počítač alebo mobil a jednoducho odošlete správu. No čo ak píšete to, čo nechcete? Vtedy máte veľký problém, a to sa stalo aj mne. Bol som virtuálne napadnutý....

Boli jarné prázdniny. Ako je u učiteľov zvykom, žiakov počas týchto siedmich dní voľna zahltia projektmi, domácimi úlohami, a samozrejme, chýbať nemôžu prezentácie. Avšak s tým nič nenarobím. Musím sa potrápiť aj cez prázdniny. Na rôzne projekty pravdaže potrebujem informácie, a kde lepšie zohnať informácie než na internete? Už neplatí príslovie: Pes - najlepší priateľ človeka. Dnes je najlepším priateľom internet. Na čokoľvek sa ho opýtaš, vždy ti odpovie. Ale aj na internete sú temné uličky. Nie je to ako v hollywoodskych filmoch, že sa v nich nachádzajú všelijakí banditi a zločinci. Samozrejme, na internete to nie sú zločinci, ale takzvané červy a vírusy. Niekedy ani neviete, kedy sa vám nejaký červ „nasáčkuje“ do vášho zariadenia. A to sa stalo aj mne.

Pri surfovaní po internete som narazil na veľmi veľkú vlnu, ktorá ma úplne zhodila zo surfu. Narazil som na vírus. Ale nemám na mysli niečo také trápne ako Trójsky kôň. O tomto víruse som nikdy nepočul. Volal sa M.I.S.T.E.R_FB. Najprv som pozeral, ako sa môj počítač zbláznil a nevedel, čo so sebou. No vtom mi napadlo vytiahnuť ho zo zásuvky, veď to vždy zaberie. To by malo toho Pána_FB zastaviť, hovorím si potichu. Po stlačení gombíka sa počítač pomaly zapínal. Bol som nervózný a moje ohryzené nechty vyzerali presne tak strašne, ako strašne stúpala môj pulz. No keď sa na obrazovke objavila pracovná plocha, ktorá bola presne v takom stave ako predtým, bol som šťastný ako blcha. Bolo už niečo po polnoci, tak som sa rozhodol, že ten projekt nechám na zajtra, vlastne na dnes. Vypol som počítač a spokojne som zaspal. No vtedy som ešte netušil, čo ma čaká zajtra...

Ďalší deň už sebavedome, bez strachu zapínam počítač. Po skonštatovaní, že vírus je zničený, rozhodol som sa pozrieť na svoj profil na Facebooku. Po prihlásení mi ihneď vyskočilo číselné okno, v ktorom sa ma kamarát pýtal: „Hokej. Ihrisko. 11:30. Prídeš ?“ Keďže projekt sa mi robiť stále ešte nechcelo, rozhodovanie netrvalo dlho. Moja odpoveď znela: „Prídem. Vidíme sa.“

Po odoslaní správy som však nechápal, čo sa to vlastne stalo. Odoslaná správa znela: „Nikam nejdem. Daj pokoj!“ Čím dlhšie som na

to pozeral, tým menej som tomu rozumel. Ved' to, čo chcem napísať, je vlastne opak toho, čo tam naozaj je. Kamarát medzitým reagoval, nech sa ukludním. Chcel som mu dať vedieť, že to nie som ja, ale v správe sa znova objavil pravý opak. Nemalo to cenu! Srdce mi stuhlo, pretože na myseľ mi prišiel Pán_FB. Rýchlymi akčnými pohybmi myšou sa spustilo antivírusové skenovanie celého počítača. Približne o dvadsať minút sa skenovanie dokončilo. Srdce mi teraz skoro skamenelo, keď som zbadal prázdne miesto v kolónke Nálezy a vírusy. A vtedy som si uvedomil: Ved' on je neviditeľný! Tak to je koniec! Čo mám teraz robiť? Vtom mi napadlo, že odpoveď je bližšie, ako sa zdá. Ved' kto je múdrejší ako internet? Rýchlosťou svetla usilovne ťukám otázku do vyhľadávača. Hneď som si však uvedomil, že otázka musí byť naopak. Vyzeralo to asi takto: „Ako sa nezbaviť Pána_FB?“ Stláčam ENTER, keď tu zrazu... na obrazovke vyskočilo – Nepodarilo sa pripojiť do siete Internet. Nasledoval mikroinfarkt. – Tá háved' mi zablokovala prístup na internet?! – pýtam sa sám seba. No chvalabohu, nebola to pravda. To som len ja zabudol zapnúť Wi-Fi, a preto mi internet nefungoval. S maličkým úsmevom na tvári naprávam chybu a už to išlo ako po masle. Vyhľadávač vyhľadával, hľadal, prekutrával a nakoniec aj niečo našiel. Vo viacerých príspevkoch sa písalo, že ľuďom sa stalo to isté ako mne, no v žiadnej sa nepísalo, ako sa Pána_FB zbaviť. Už som bol takmer zúfalý. Našťastie sa v jednom článku nejaký odborník z Washingtonu vyjadril, že je potrebné napísať sloh minimálne na jednu stranu a písmo musí byť vo veľkosti 12. Následne sa tento text musí odoslať cez mail na ľubovoľnú adresu. Keď som to prečítal, spadol mi kameň zo srdca. Malo to len jeden háčik. Vírus sa nevymaže z môjho počítača. Iba sa premiestni. A premiestni sa do počítača tomu, kto si ten sloh s vírusom otvorí ako prvý. Takže asi tomu, kto si to práve teraz číta. Aj keď si teraz pravdepodobne dávate skenovať svoje zariadenie, nič vám nepomôže! Musíte napísať sloh tak ako ja, inak vám niet pomoci. Takže teraz už viete, prečo ho naozaj píšem. Chcem sa zbaviť Pána_FB!

ADELKINA POPULIARITA

Chcem ísť von. Von. Asi sa tu zadusím. Z bytu som nevyšla už pomaly tri dni, ale Nikou to ani nehne. Stále čumí do toho hlúpeho monitoru, akoby tam bolo niečo živé a mimoriadne zaujímavé. Správa sa tak už asi tri týždne. Potom lieta po byte a prosíka o to alebo ono, lebo „všetci sa s tým fotia“ a „na Facebooku to letí“. Podľa mňa tie jej nové veci nie sú bohviečo, Nika si to však nemyslí. Začnem kňučať. Nika sa otočí, vlasy jej lietajú na všetky strany a ja už vstávam, bežím po vôdzku a náhubok, hoci ho nemám rada, a radostne poskakujem pod stolom. Nika ma pohladká, ale už zase kliká myšou ako divá. Keď jej vyskočím na kolená, iba ma odnesie na posteľ. Ja sa však nevzdávam. Začnem škrabať labkami o stenu. Nika po mne namosúrene hodí nejaký starý zošit a zašomre. „no tak, odpovedz... Kika sa kvôli tebe ide roztrhať a ty nepošleš ani blbého smajlíka!“ vôbec netuším, o čom rozpráva. Kiku poznám, občas k nám chodí na kamarátsku návštevu. S Nikou ma zvykli venčiť aj trikrát za deň. Ale žeby sa nie najchudšia Kika vopchala do uzučkého monitoru? Tomu teda ťažko uverím, veď som jeden z najinteligentnejších psov v meste.

Vtom však do izby vtrhne teta Klára, Nikina mama, a vyzerá ako mačací boh pomsty. „Tak už dosť!“ začne na Niku kričať. Tá sa otočí a previnilo sklopí oči. „Áno?“ ozve sa potichu. „Celý deň sa od toho stola nepohneš a chuderka Adelka sa tu môže aj roztrhať, ale ty nie, ty si tu budeš sedieť, a namiesto toho, aby si ju zobrala prebehnúť sa do lesa, kvasíš na Facebooku!“ Zašijem sa pod vankúš, z takéhoto kriku ma bolia uši. Počujem len Nikin povzdych a rezignujúcu odpoveď: „No dobre, dobe! Ady, pod! Ideme von!“ vyhrabem sa z voňavej postele a vrtiac chvostom sledujem, ako sa Nika oblieka. Vyberá si kvietkované tepláky, ale pri tričku zaváha. Nakoniec si vezme žlté, na to druhé pre ňu asi nie som dosť dobrá. Teta Klára tu celý čas stojí so založenými rukami a všetko pozoruje. Zahryznem sa do vôdzky a dotiahnem ju k Nikiným nohám v ostrozelených ponožkách. Zohne sa, usmeje sa na mňa a poškrabká ma za ušami. Dobré ma pozná, vie, že tam to mám najradšej. Strnulá tvár tety Kláry konečne povolí a na perách sa jej zjaví náznak úsmevu. Volá nás, aby sme si pohli, lebo sa zotmie, ale ja som si ešte stihla všimnúť tmavomodrý prívěsok z Nikinho mobilu, ktorý si nenápadne šuchla do vrečka. Viem, že by to nemala robiť, teraz mi však žiadna drobnosť nepokazí veselú náladu. Preletím cez chodbu a sadnem si na rohožku pred dvere, chvost slušne

schovám pod seba. Nika si obúva čierne tenisky. Podľa mňa jej to ide strašne pomaly, ale ona je už raz taká. No konečne! Aj cez tú najmenšiu škárku vo dverách sa pretlačím tak šikovne, že by sa za to nemusel hanbiť ani poriadne veľký šváb. Nika mi pripne vôdzku a začneme schádzať po schodoch. Snažím sa neskákať od radosti, ale na druhom poschodí sa to už nedá vydržať. Kým vyjdeme z paneláku, lietam ako kolibrík. Nika ma potiahne za vôdzku, vyloží si ma na koleno a odfotí nás. O chvíľu už ťuká do mobilu. Ja sa vymochem z jej objatia a hneď začnem oňuchávať kvety, hlinu, kamene, proste všetko. Zrazu som zastala. Zacítila som iného psa. Čo si o sebe myslí, že si môže označovať všetky stromy pre seba?! Holobriadok jeden! Ešte nevie, ako to pri našom paneláku chodí. Kto ide okolo, značkuje. Hneď som sa dala do roboty a po chvíľke som uspokojivo cítila len moju maličkosť. Mrkla som na Niku. Nos má strčený tesne nad modro zafarbeným displejom a ledva kráča.

Treba ju trochu rozohriať, pomyslím si a začnem bežať smerom k lesu. Najprv nechce, no nakoniec sa poddá a zrýchli krok. Už pri prvých stromoch zbadám pár malých tvorov, ktoré môžem ponaháňať. Veľké chrobáky a farebné motýle sa množili skoro tak rýchlo ako smajľíci na monitore Nikinho počítača. Do cesty sa mi priplietol vrabec. Chňapnem po ňom, ale tie malé potvorky mi vždy nejakým záhadným spôsobom ujdú. Prídeme k ceste. Nika kráča po krajnici a šepká: „No, už iba jeden... áno! Dvadsaťsedem lajkov!“ ja behám po betóne a naháňam jašteričky, ktoré sa boja Nikiných tenisiek a hľadajú úkryt v lese. Zrazu zbadám mačku. Je sivá, Nika by ju nevidela, ja mám však lepší čuch, tak som sa otočila tým smerom, odkiaľ pach zavial, a tam si tá mrcha bezstarostne vylihuje na slnku. Možno by tak oddychovala dozajtra, lenže som tu ja, najlepší plašič mačiek v okolí. Nenechám zahanbiť svoju povesť, začne brechať a trhať vôdzkou. Nike sa nechce behať, odopne ma z vôdzky a sadne si na zvodidlá s víťazoslávnym úsmevom na tvári. „Ady, tá naša fotka má už tridsaťšesť lajkov!“ povie mojím smerom, ja však celú svoju pozornosť sústredím na mačku. Rozbehnem sa za ňou, naháňam ju okolo stromov a keď vletí na cestu, neváham a trielim za ňou. Vnímam iba to sivé kľbko, nepočujem Niku, ako na mňa volá, nepočujem vrčiaci motor ani hlasný výkrik a už neregistrujem nič, posledný pohľad venujem náhliacim sa nohám vo výrazných ponožkách a čiernych teniskách.

Počujem nejaké hlasy. Oči otvoriť nevládzem, do nohy mi vystreľuje neskutočná bolesť, tak len slabo zakrňučím a opäť sa nechám unášať vlnami snov.

Pomaly otočím hlavu. Hej, to je šunka? Zavrtím chvostom a chcem sa postaviť, no niečo ma drží za nohu. Vyľakane otvorím oči, hneď však pocítim ruku na hlave a hlas, ktorý ma nežne utešuje. To je Nika! Radostne šteknem a poriadne jej pooblizujem ruku. Vyberie ma z peľechu a sadne si so mnou do kresla. Nemá v ruke mobil a v dohľadnej blízkosti nevidím žiaden počítač. Túlim sa k nej, veselo krútim chvostom a oblizujem jej tvár. Do izby vstúpi teta Klára. „Máte návštevu,“ povie, keď vojde Kika. S Nikou sa objímu a Kika si ju hneď doberá: „No čo, zabudla si heslo na facebook, že nechodíš? Predstav si, Tibor mi napísal!“ Nika ma pohladká, upraví mi poranenú nohu a povie: „Vážne? Perfektné! No, vieš... s Adélkou sme si začali lepšie rozumieť... akosi na také nepodstatné veci nemám čas.“

PÁN FEJSBÚK MI DIKTUJE, ČO MÁM ROBIŤ

Keď som mal pätnásť rokov, založil som si fejsbúkový profil – a to bola moja ŽIVOTNÁ CHYBA! Stal som sa na ňom závislý. Stále som naň musel myslieť. A keď som nemyslel, myslel on na mňa. Napríklad som šiel spať, a keď som už skoro zaspal, zjavil sa mi v hlave zmutovaný medveď s človekom a vlkom. Hovoril: „Zožeriem ťa, ak ma nezapneš!“ A ja som vedel, čo tým myslel, pretože potom vzal do laby ceduľu s nápisom FACEBOOK.

Neskôr som bol aj u psychiatra, ale len čo som ho nakazil. Neskôr sa aj on stal závislým. Boli sme aj za kňazmi, u rôznych odborníkov, ale aj oni sa nakazili. Lekár nakoniec povedal, že je to trvalé.

Ale môj otec to vzal do vlastných rúk. Rozbil všetky elektronické veci, čo sme mali doma, vrátane rádia. Potom som aj ja asi mesiac všetko rozbíjal: poháre, misky, jednoducho všetko, čo bolo doma. Napokon ma otec zviazal a nechal ma tak dve hodiny. Potom ma vypustil a... ja som sa prestal správať ako zviera. Opäť som bol človekom. Môj otec je hrdina!

Dnes som už normálny a dúfam, že to tak ostane už naveky.

PÁN NAJMOCNEJŠÍ

V miestnosti bol príjemný chlad. Slnčné lúče cez okno žiarili na každé zákutie našej triedy. Odkedy k nám prišla jar, je svet o čosi krajší a veselší. Celé okolie sa na mňa usmievalo. Učiteľka sa usmievala, kamarátky sa usmievali, dokonca aj tabuľa mi pripadala veselšia. Aj Mišo z tretej lavice sa na mňa usmieval, čo bolo „mimochodom, veľmi príjemné.

Nemohla som sa dočkať, kedy vybehnem von a budem sa bláznit' v tom slnečnom raji za oknom, tak ako som to s kamarátkami robievala každú jar. Učenie bolo v ten deň jednoducho nemožné. Moja myseľ bola úplne vzdialená realite. Učivo vchádzalo do hlavy len veľmi pomaly, aby sa vzápätí celkom vyparilo. Po dvoch hodinách zbytočného trápenia som s výrazom výhercu lotérie vybehla von. Bol to neuveriteľne slastný pocit. Čakala som pred školou na kamarátky, určite už majú nápad, čo dnes podnikneme. Keď vyšli, všetky mali v rukách mobily a čosi do nich vyťukávali.

„Tak, dievčatá, čo budeme dnes robiť?“ vybehla som na nich nadšene.

Lenivo zodvihli hlavy, pozreli sa mi do očí, no za sekundu ich zrak patrilo znovu len ich mobilom.

„Všetky ideme domov,“ odpovedala Šárka, „keď niečo chceš, napíš nám do skupiny na FB.“

To ma zarazilo. Netušila som, čo to FB je, ale pokazilo mi to celý deň. Denisa, moja najlepšia kamarátka, sa ku mne naklonila a šeptom mi to objasnila:

„Myslí tým facebook.“

Fejsbúk, ten hnusák. To on mi berie kamarátky! Toto mu nedarujem! Nikdy som na tej sociálnej sieti nebola, ale teraz tam pôjdem a spočítam mu to. Prišla som domov, zahodila tašku a zapla počítač. Bola som veľmi zvedavá, čo je také úžasné na tej stránke, že jej celý svet podľahol. Už dávno sa ma kamarátky pokúšali zlákať na túto závislosť. No ja sa nedám! Ja nie!

Našla som stránku a sledovala bielo-modrý monitor s nápisom:

„Vitajte na Facebooku“

Z nervozity som si hrýzla necht na pravom ukazováku a vtedy sa stalo niečo naozaj neočakávané. Písmenká sa na stránke začali triasť. Ako vždy pri problémoch technického charakteru, som monitoru uštedrila zopár nadávok. Písmenká sa začali hýbať a postupne spájať. Vznikalo

čosi, čo pripomínalo tvár. Postupne sa vyformovali ústa, oči, uši, nos... Po chvíli sa na mňa dívala virtuálna hlava.

„Som pán Fejsbúk,“ ozvalo sa z počítača. Tep sa mi zrýchlil a sánka mi spadla pomaly až na podlahu. Toto som naozaj nečakala, no nepremohol ma strach. Môj hnev na tú stránku bol o mnoho silnejší.

„Takže, pán Fejsbúk, vôbec sa mi nepáči vaša činnosť a to, že mi kradnete moje kamarátky. Nepáči sa mi, ako meníte svet a žiadam vás, aby ste s tým okamžite prestali!“ osočila som sa na neho tvrdo.

Na tvári sa objavil zlomyseľný úškrn, chlapík len pokrútil hlavou:

„Ja som najmocnejší z mocných. Svet bezo mňa nemôže existovať. Viem o každom a všetko. Som kráľ internetu, a aj keď sa ti nepáčim, po chvíli zistíš, že bez mojej pomoci nemôžeš žiť. Budeš mi slúžiť tak ako ostatní,“ víťazoslávne sa zasmial.

„Nie! Nie ste najmocnejší a ani vás nepotrebujem!“ skríkla som.

„No tak sa stavme! Dám ti tri úlohy, ktoré dokážem splniť len ja. Ak ich splníš aj ty, uznám, že máš pravdu,“ pozrel sa mi do očí a bolo jasné, že sa tým baví.

Veď ja mu to natriem.

„Prijímam,“ odvetila som.

„Dobre. Tvoja najlepšia kamarátka, tá Denisa, býva na opačnom konci mesta. Stačí, ak jej povieš čokoľvek a ona ti odpovie. Dám ti veľkodušne dvadsať minút,“ oznámil mi prvú úlohu a spustil diabolský smiech ako z rozprávky so šialeným vedcom.

Vybehla som na ulicu a rozmýšľala, ako sa dostať k Denise tak rýchlo. Autobusom by som to určite nestihla. Rozhodla som sa stopovať. Zastavil mi nejaký starší pán v Mercedese. K Denise ma odviezol v časovom limite a ešte ma k tomu zabavil svojimi vtipnými zážitkami z vojenčiny. Moja najlepšia kamarátka práve otvárala bránku pred domom. Prešla som okolo nej a povedala len:

„Ahoj!“

Denisa sa zmätene obzrela a odzdravila mi. Zdvihla ruku a chcela sa ma spýtať, čo tam robím. No ja som pokračovala v chôdzi naprieč ulicou. Vo vrecku mi vibroval mobil. Volal mi pán Fejsbúk.

„Prvá úloha je za tebou, ďalšiu však nesplníš. Zverejní svoju fotku tak, aby to videlo celé mesto,“ povedal a zložil.

Toto bol zrejme koniec. Ako som to mohla urobiť? Ako v tomto môžem súperiť so sociálnou sieťou? Prechádzala som okolo stĺpu elektrického napätia, na ktorom bol prilepený papier s fotkou hľadaného psa, ktorý sa stratil pred dvoma dňami. V mysli sa okamžite zrodil nápad, tak som natešená bežala domov. Našla som svoju najkrajšiu fotku. Po menšej, naozaj malej retuši som vyzerala naozaj k svetu. Nemám sa za čo

hanbiť. A tak som vytlačila dvesto kópií toho celkomkvetu dievčaťa, ktoré som tri hodiny roznášala po meste a lepila na rozličné miesta. Úžasné jarné lúče, ktoré mi spôsobovali takú radosť, už dávno zmizli a vonku zavládla temnota a chlad. Celá vyčerpaná som prišla domov a zapla počítač, aby som dostala tretiu, poslednú úlohu.

„Počínala si si výborne, musím uznať. Musím nájsť niečo, čo nevieš. Aaaa, už to mám! Ja poznám deň narodenia každého človeka. Tak ti nájdem náhodnú osobu a ty mi povieš dátum narodenia. Jednoduché!“ hovoril a opäť sa smial ako blázon.

„To nie je fér,“ nahnevala som sa. Nemôžem poznať dátum narodenia každého človeka.

„Život nie je fér, dievčatko,“ nadšene vyhlásil Fejsbúk.

„Povedz mi, kedy sa narodilaááá, napríklad Šárka Zvonická? Bol tak blízko víťazstva, že si zabudol zistiť, či Šárku náhodou nepoznáš.

„21. augusta,“ odpovedala som s úsmevom.

Šárka je totiž moja spolužiačka a kamarátka. Jej narodky pravidelne cez prázdniny oslavujeme. Ten jeho úsmev sa rýchlo vytratil z virtuálnej tváre. Pochopil, že sám veľký Fejsbúk prehral s obyčajným dievčaťom. Pohodlne som sa usadila do kresla a sledovala, ako zúri. Zrazu sa mi z ničoho nič vypol počítač a tvár pána Fejsbúka sa predom mnou navždy stratila. Už sa mi nikdy neozval. A ja som už nikdy stránku Facebook nenavštívila. V škole som musela vysvetľovať, prečo sú moje fotky po celom meste a stala som sa terčom veľkého množstva posmeškov. No po nejakej dobe sa na to zabudlo. Kamarátky opäť začali chodiť von, a dokonca sa k nám do partie pridali aj Mišo z tretej lavice. A ja som od tých čias veľmi sebavedomé dievča. Ved' kto by nebol, keď premochol samotného najmocnejšieho!!!

NAVŠTÍVIL MA MALÝ PRINC

Každý človek niečo chce alebo len o niečom snáva. Nieкто chce byť úspešný, iný zase bohatý či slávny. No a ja som vždy chcela vedieť kresliť. Pre niekoho je to možno samozrejmosť, pre mňa však vzácnosť, ktorej mi nebolo dopriať. Vždy, keď sa snažím niečo namaľovať, vzniknú z toho iba farebné machule. Ale ja o moderné umenie nestojím. V hlave mám milióny nápadov, no moja ruka si robí, čo chce, akoby nebola prepojená s mysl'ou. Aj tak to nevzdávam, hoci si všetci myslia, že zo mňa umelkyňa nikdy nebude. Mimochodom volám sa Andrea. Áno, ja viem... Tak krásne by sa to písalo do rohu obrazu...

Bývam v malom byte neďaleko mesta s nezvyčajným výhľadom na more kvitnúcich stromov. Úžasný pohľad na rozkvitnutú ríšu snov by sa krásne maľoval... Aj pri mojom okne rastie jedna čerešňa a jej konáre rastú tak blízko, že v lete z okna pozorujem tichý tanec včiel. Keby som tak mohla to všetko preniesť na plátno, hneď by moja hlava bola o pár kíľ ľahšia. Škola mi dáva dosť zabrať a prázdna hlava by padla vhod. Chodím do neďalekého gymnázia a som priemerná študentka. Problémy mi robia všetky predmety, ale najviac ma mrzia zlé známky z výtvarnej.

Učiteľka nám vždy zadá tému a my musíme kresliť. Horšie je to však vtedy, keď nám to dá za domácu úlohu. Hodiny sedím nad výkresom a nič z toho... Minulý štvrtok nám tiež zadala domácu úlohu. Téma bola na prvý pohľad ľahká - Malý princ. No hneď, ako som si doma sadla k stolu, prešlo ma nadšenie. Z police som vybrala knihu Malý princ od Exupéryho a dlhú chvíľu som si prezerala obrázky. Mala som si z čoho vybrať, bolo ich mnoho, ale pre mňa bolo ťažké nakresliť čo i len veľhada, ktorý prehltol slona. Hlúpe, ja viem. Veď pre niekoho je to iba obyčajný kloboúk... Napokon, po dlhom premýšľaní som chytila ceruzku a začala kresliť ružu pod skleneným poklopom. Vyzerala otrasne akoby ju pošliapalo stádo divokých koní. Zobrala som gumu a vrátila papieru bielu farbu. Skúšala som to znova a znova, ale nič sa nepodobalo na ružu. Od zlosti som hodila výkres do koša a položila svoju utrápenú hlavu na stôl. Od vyčerpania som zaspala.

Zobudil ma až akýsi hlas: „Prosím... nakresli mi barančeka...“ Rozospatá som zdvihla hlavu zo stola a pretrela si oči. Nikto v izbe

nebol, zato na čerešni sedel chlapec. „Kto si a čo tu robíš?“ prekvapene som sa opýtala. Ale chlapec si nevšímal môj prekvapený výraz a opakoval stále dookola: „Prosím, nakresli mi barančeka.“ Otvorila som okno a v šoku som mu povedala: „Ale ja neviem kresliť.“ Chlapec sa len usmial a ďalej pohojdával nohami. „Každý vie kresliť. Pred rokmi som stretol muža, ktorý nevedel kresliť, ale mal najväčší dar na svete.“ Chlapec stíchol. Od vzrušenia, čo to asi môže byť, mi neprišlo čudné, že sedí na konári tri metre nad zemou. „Mal fantáziu,“ pokračoval chlapec, „stačilo mu nakresliť debničku, keď vedel, že baranček je vo vnútri.“ Postupne mi dochádzalo, kto to asi je. Chlapec sa znovu usmial a zrazu sa začal meniť na prach. Chcela som niečo vykriknúť, no obklopila ma tma. Inštinktívne som otvorila oči. Ležala som na stole v detskej izbe a vonku bola noc. Ktovie, či to bol len sen...

V každom prípade som sa poučila a zistila som, že kreslenie nie je jediné využitie fantázie. A dnes môžem povedať, že mi kreslenie nahrádzajú básne a že ma kedysi navštívil Malý princ.

NAVŠTÍVIL MA MALÝ PRINC

Som mŕtva. Piata hodina. Dve písomky za mnou, ďalšia ma ešte čaká. Začína sa slovenčina, teda literatúra. Fajn, to je v pohode. Dostávame zoznam povinného čítania. V triede sa ozýva frflanie. Ja sa však na to teším. Čítam rada. Som zvedavá na nové knihy. Je to Percy Jackson, super, tú som už čítala. Kniha džunglí, trochu detské, ale môže byť. Malý princ, to je pre mňa novinka. Myslím, že všetky tie knihy máme doma. Hneď začínam s Malým princom. Podľa obalu je to rozprávka. To akože vážne? V siedmej triede?

Čítam. Čítam bez oddychu. Je to krásne. Smutné, ale krásne. Malý princ je dieťa i dospelý zároveň. A všima si úplne iné veci ako „normálny“ človek. O čom by som sa s ním asi tak bavila:

„Ahoj, som malý princ. Aspoň podľa môjho priateľa. Ale už som ho dlho nevidel.“

„Ahoj, kde si sa tu takto odrazu objavil?“

„Prišiel som zo svojej planéty.“

„Čože? To si kozmonaut? V plášti? Myslíš, že som mimo?“

„Ty si ale smiešna. Čo to je kozmonaut?“

„Ja som smiešna? Medzi planétami lietajú iba kozmonauti.“

„Ja som nepriletel. Jednoducho som tu. Na Zemi. Je to Zem, však?“

„Je tvoja planéta krásna?“

„To, čo robí veci krásnymi, je neviditeľné. Pre mňa je, pre teba by asi nebola.“

„Prečo si práve tu, na tomto mieste? Hľadáš ďalšiu ružu?“ hovorím to trochu výsmešne.

„Nie. Takú už nenájdem. Bola výnimočná. Teda aspoň pre mňa,“ hovorí dotknuto. „Hľadám niečo iné. Hľadám priateľa. Raz som si ho na Zemi už našiel a rád by som to urobil znovu. Chceš byť moja priateľka?“

„Myslíš, že ja by som mohla byť tvoja kamarátka? Fakt?“

„Bol by som inak tu? Nepýtaj sa ma jasné veci. A áno, mohla by si ňou byť. Nie si totiž ani kráľ, ani cestovateľ, ani biznismen, som si istý, že nie si ani pijan a zemepisec. Ak by si bola lampár, to by mi až tak nevadilo.“

„Prečo si si vybral mňa? Nie som ničím výnimočná, som len obyčajné dievča. Prečo sa so mnou chceš kamarátiť?“

„Lebo ako každé dieťa sa vieš tešiť zo západu slnka, zo svojho zvieratka a z pekných kvetov. Oči dospelých sú slepé, zabudli pozerať srdcom.“

„Dobre, vyhral si, budeme kamaráti, len už prestaň filozofovať. Môžem ti nejako pomôcť?“

„Nakreslíš mi barančeka? Ani malého, ani starého, ani veľkého, takého akurát.“

„Ale ja neviem kresliť. Tak ti to stiahnem z internetu.“

„Čo je to internet?“

„Nevieš? Zostaň tu so mnou, vysvetlím ti to.“

„Nemôžem, musím poliať ružu a nakrmiť ovečku.“

„Chápem, si zodpovedný za to, čo si k sebe pripútal. Dúfam, že sa ešte uvidíme.“

„Asi nie. Našiel som, čo som hľadal, nepotrebujem už znovu cestovať, budem sa tešiť z toho, že na mňa niekto myslí. Pozeraj hore ku hviezdám, z jednej z nich sa na teba budem usmievať.“

„Zbohom, kamarát, buď šťastný na svojej planéte a teš sa zo svojej ruže.“

Takto by to hádam aj mohlo vyzeráť, ak by sme sa stretli. Ale asi sa to nestane. Ak by sa to podarilo niekomu z Vás, pozdravte ho odo mňa. A ešte stále mám pre neho ten obrázok barančeka z internetu.

AKO MA NAVŠTÍVIL MALÝ PRINC

Stalo sa to v jeden úplne obyčajný deň. Ako každé ráno som opäť vstala o 7:30. Znova som si stihla obliecť iba pohodlné tričko, džínsy a umyť si zuby.

Po ceste do školy som si všimla na svojom tričku škrvnu od zubnej pasty. „Zasa,“ hlesla som úplne unavená a vyčerpaná, a to som ešte nevstúpila ani do školských dverí.

Keď do triedy vošla pani M všetci sme si znudene posadali na svoje miesta. A práve v tom momente sa to všetko začalo.

Za dverami sa ozvalo slabé klopanie. Ako obvykle žiaci naraz zrevali: „Ďalej.“ Namiesto pani M do triedy vošiel malý chlapček. Už od prvej chvíle sa mi zdal povedomý.

„Toto je planéta Zem?“ spýtal sa tým najjemnejším hlasom, aký som kedy počula.

„Malý sa vyzná,“ ozval sa Leo z poslednej lavice a ako na povel sa všetci rozosmiali.

„To stačí!“ ozvala sa pani M. „Stratil si sa?“

„Tak je to teda planéta Zem, či nie?“ nástojil malý chlapček.

„A, áno, samozrejme,“ vykoktala pani M. „Ako sa voláš? Pomôžem ti nájsť tvoju triedu?“ „Tak to som rád,“ opäť prehovoril svojím jemným hláskom, „potrebujem, aby mi nakreslil kvetinu.“

„Kto?“ pani M bola úplne prekvapená, čo to ten chlapec tára, a celá trieda tiež. Už som sa nemohla pozeráť na toho malého vystrašeného chlapčeka, ako na mňa hľadí svojimi modrými a sklamanými dúhovkami. Vtedy mi pred očami blysla malá, biela knižička, ktorá mala na obale nakresleného malého kučeravého chlapca s modrými očkami a teraz, keď stál predou mnou... Dobré, možno mi vtedy naozaj šiblo alebo to bolo preto, že som sa ráno nestihla napiť a teraz som bola dehydrovaná? Ale, keď tam len tak stál, uverila som mu. Vstala som zo stoličky, pristúpila som k nemu bližšie a pokúsila sa o úsmev.

„Toto je môj malý bratranec. Asi ma sledoval do školy, má ešte len päť rokov. Môžem ho odprevadiť domov?“ opýtala som sa pani M s tou najmilšou tváričkou, akú som kedy vedela predstierať.

„No, neviem, nemala by si radšej zavolať mame?“ pozrela na mňa prísnyimi očami.

„Nie, to nebude treba, býva neďaleko, je to len päť minút cesty.“

„No dobre, ale rýchlo nech si spáť, skôr než zazvoní a nabudúce si dávaj lepší pozor na bratrancov!“ Posledné slová musela kričať, pretože som už dávno vyšla z dverí a za sebou som ťahala „malého princa“.

Keď sme vyšli von, malý princ zastal: „Tak mi tu kvetinu nakreslíš ty?“

Tiež som zastala a obrátila som sa za ním: „Ty si malý princ, však?“ Musela som sa ho na to spýtať. Skoro som pukla od zvedavosti.

„Nakreslíš mi kvetinu?!“ Líčka mal celé červené. Asi som ho naštvála.

„Tak dobre, máš šťastie, že viem veľmi pekne kresliť.“ Z tašky som vytiahla papier, ceruzku a začala som kresliť zvonček.

„Nie, nie, to je veľmi smutná kvetina, chcem nejakú veselšiu!“ namietal.

„Ako môžeš vedieť, že je smutná? Veď je len na papieri!“ naštvála som sa. Tak ja mu tu v strede cesty kreslím zvončeky a jemu sa nepáčia, a to som si myslela, že viem kresliť.

„Nevidíš, ako sa jej lupienky smutne skláňajú k zemi?“ prerušil prúd mojich myšlienok. „Dobre, princ, nakreslím ti tulipán.“

„A nemohla by si radšej nakresliť ružu?“ navrhol.

„Prečo, veď na svojej planéte už jednu ružu máš.“ V tej chvíli sa mu začali z očí liať slzy. Dost som to pokašľala, ale nebola to predsa moja vina. Kto mohol vedieť, čo sa stalo s tou namyslenou ružou na planéte malého princa? Odložila som ceruzku, papier a objala ho. „Prepáč,“ pošepla som mu do jeho zlatých kučier.

„Na, nakreslíš mi ružu?“ A tak som kreslila a kreslila ruže, až kým sme si neboli istí, že táto je dokonalá. Určite pani M volala mojej mame. Možno aj zorganizovala celomestské pátranie, ale mne to bolo jedno. Teraz bola moja najdôležitejšia práca kresliť ruže.

Možno to nebol malý princ z malej bielej knižky. Možno to nebol ani princ. A možno som si jeho slová iba domyslela, ale určite to bol malý chlapček, ktorý bol veľmi smutný a mojou prácou bolo rozveseliť ho. Neviem, prečo to chcel, a ani neviem, kam potom odišiel, ale asi to bolo preňho veľmi dôležité. Tá práca bola dôležitá, pretože som za ňu dostala úprimný úsmev jedného „malého princa“.

NAVŠTÍVIL MA MALÝ PRINC

Pomaly sa stmieva a izbu zalieva súmrak. Večer ako každý druhý, pomyslím si a pohodlne sa usadím na gauči v obývačke. V jednej ruke držím šálku s teplým čajom, do druhej ruky beriem knihu a ponorím sa do čítania.

Zrazu začujem hlasné crrrń-crrrń. Vbehla som do chodby a pozrela som sa pravým okom do priezoru novoosadených dverí.

Pozerám, pozerám a vidím nízku postavu s blond'avými vlasmi. Otvorila som dvere a vtom som si uvedomila: „Toho chlapca som už niekde videla. Ten dlhý plášť, svetlé vlasy... Áno, áno, veď to je ten...“

„Dobrý deň. Som Malý princ,“ predstavil sa tichým hlasom, „hľadám svoju priateľku - líšku.“

„Tá tu nebýva,“ odpovedala som.

Začudovane sa na mňa zadíval. Pozrela som na menovku na dverách, na ktorej bolo rukou napísané „LÍŠKA“.

„Vieš, malo by tam byť ešte napísané Martin, to je celé meno môjho otca. Musíme si dať vyrobiť novú menovku.“

Zrazu ma mama zatriasla za plece: „Choď si ľahnúť do postele, už je neskoro. Veď si zaspala na gauči.“ Zívajúc som zo zeme zdvihla nedočítanú knihu Malý princ a odobrala som sa do ríše snov dúfajúc, že sa Malý princ snáď ešte niekedy objaví.

NAVŠTÍVIL MA MALÝ PRINC

Otvorím oči, pred sebou vidím neznámy strop. Vo vzduchu cítim sterilitu a naokolo je ticho. Snažím sa posadiť sa a uvedomiť si, čo sa stalo. Už si začínam spomínať. Nejaké decko mi takmer skočilo pod auto. Avšak stihol som strhnúť volant. Dieťa bláznivé. Naozaj by ma zaujímalo, ako je na tom moje auto. Všade je tma, jediné svetlo je na chodbe a tak sa v nádeji pohnem smerom k dverám vedúcim na chodbu. V ruke stískam kovový držiak na infúziu a pomaly sa tackám chodbou. „Haló?“ Nikto ma nepočuje. „Ihneď sem niekoho pošlite, inak sa budem sťažovať! Alebo vás zažalujem!“ Kričím, no očividne ma tie hlúpe sestričky ignorujú. Možno keby toľko nerečnili, vedeli by, že ja, Peter Brochman, veľmi úspešný podnikateľ, potrebujem pomoc. „No tak nič teda, čakajte, že do týždňa vám príde predvolanie na súd, milí moji!“ Zasa sa rozkrikujem do tmy, dúfam že toto počujú. Na chodbe bliká svetlo už z posledných síl. „Mám toľko peňazí a tí hlupáci ma dovezú do takejto rozbitej a treťotriednej nemocnice? Nehorázne!“

Super! Svetlo zhaslo. Musím uznať, že je tu naozaj tma a pomaly sa začínam báť. Chcem sa dostať späť do svojej izby, no nemôžem. Je zamknuté! Skvelé, dokonca ani dvere im nefungujú tak, ako majú. Ostáva mi len kráčať tmavou chodbou do neznáma. Šuchcem sa po chodbe. Zrazu sa predo mnou objaví jasný svetelný bod, ktorý sa neustále približuje a zároveň zväčšuje. „Čo to dopekla...“ Svetelná guľa zastaví a z jasného zlatobieleho svetla sa vynorí malý chlapec. „Nakresli mi ovečku!“ Pretieram si oči. Naozaj je to ten, o kom si myslím, že to je? „Malý princ!“ Ostávam v nemom úžase. Pravdepodobne som sa naozaj zbláznil. Malý princ mi podá ruku a čaká, kedy sa ho dotknem. „Neboj sa! Ja nehryziem.“ Chytím ho za ruku a nechám sa ním viesť. „Vieš, prečo si tu?“ „Samozrejme, že viem. Mal som haváriu. Nevidíš? Mám obmotanú hlavu obvazom.“ „Nemyslím v nemocnici. Ale prečo si tu so mnou.“ Zamyslím sa a pokrútim hlavou. „Vieš, každá ovečka, má svojho pastiera. Ty si pastiera stratil už dávno, však?“ „Odkiaľ to vieš?“ Chlapec sa pousmeje a pokračuje vo svojom výklade. „A tak som tu ja, tvoj nový pastier.“ Spoločne kráčame chodbou, naokolo už nie sú ani dvere, len holá stena. „Kam to ideme?“ Podídeme k veľkým dverám. „Za minulým životom!“ Malý princ potlačí do dverí ktoré sa z rachotom otvoria. Do prázdnej chodby sa vleje slnečná žiara a oslepuje ma až dovedy, pokiaľ neucítim pád. „Otvor oči! Rýchlo!“ Počujem princov hlas. „Veď to je môj domov!“ Spolu s princom stojíme pred detským

domovom, v ktorom som vyrastal. Na ihrisku sa hrajú všetky deti. „Tu je Betka a tu zas Thomas!“ ukazujem na pobejúce deti. „Chod' medzi ne! Nemusíš sa obávať, nevidia nás.“ Princa nechávam stáť samého a postupne sa predieram pomedzi deti. „Vybavuje sa mi toľko spomienok!“ „Vidíš, všetky deti sa hrajú a sú šťastné. Aha! Tam sedí nejaký malý schúlený chlapček úplne sám.“ Princ ukáže prstom na malého, hnedovlasého chlapca sediaceho na lavičke. „Žeby to bol niekto známy?“ Je ticho, nič nevravím, len sa približujem k chlapcovi na lavičke. „To smutné chlapča som ja!“ „A prečo si smutný?“ „Pretože sa so mnou nikto nechce hrať.“ „A prečo sa s tebou nechce nikto hrať?“ Naozaj má priveľa otázok. „Pretože som tu nový.“ „Kde si bol predtým?“ „V inom domove. A ešte predtým u starkej, ktorá však zomrela.“ Malý princ ma chytí za ruku a ťahá ma preč z ihriska.

„Posunieme sa trošku ďalej, ovečka moja.“ Dokončí vetu a už luskne prstom. Ihneď stojíme v mojej starej triede. „Panebože, tu som nebol večnosť!“ Obzerám si triedu a spomínam na svoje školské časy. V triede sedia všetci moji spolužiaci a ja stojím pred tabuľou. „Och, na ten deň si pamätám! Bol to ten najväčší trapas v mojom živote!“ Malý princ sa len ticho usmieva a čaká, čo sa bude diať. Moje 15-ročné ja stojí pred tabuľou a odpovedá. Vždy som mal trému a hlavne, keď išlo o mojich spolužiakov. Nemali ma v láske a tak všetko, čo som urobil, bolo buď smiešne samo o sebe, alebo ma strápnili naschvál. „Pamätám si, že sa ma učiteľka pýtala na nejakú otázku, no ja som potreboval ísť na záchod už od začiatku hodiny. Nechcela ma pustiť, a tak sa stalo to, čo sa stalo.“ Pozerám sa na svoje 15-ročné ja a na to, ako sa mu pomaly začína vytvárať mokrá škvrna medzi nohami. Všetci v triede sa smejú, vyťahujú telefóny a fotia si moje minulé ja. „Princiatko, nechcem sa na to dívať!“ „Tvoji spolužiaci sa nezachovali pekne. Prečo?“ „Vieš, ľudia sú zlí. Sú zlí preto, lebo sú nešťastní. A moji spolužiaci nešťastní boli.“ „A ty si prečo nešťastný?“ Zdvihne hlavu a sleduje moju reakciu. „Ja? Prečo by som mal byť nešťastný? Chceš tým povedať, že som zlý?“ Schmatne ma za ruku a ťahá do lesa. Bežíme lesom, do tváre ma škriabu konáre stromov a bodliaky mám po celom nemocničnom pyžame. Prebehneme celý les a pred nami stojí veľká budova. Budova v ktorej pracujem - Brochman company. Vchádzame dnu a výťahom sa dostávame do môjho oddelenia. „Ja neviem, či si zlý. No vieš to ty.“ Ustúpi a nechá ma pozorovať okolie. Vidím sa dnes ráno, niekoľko hodín pred tou nehodou. Kričím na sekretárku, aká je neschopná a neúčinná. Vyhodil som už dvoch pracovníkov. Zobral som aj kávovar svojim zamestnancom, takže spokojne odchádzam na schôdzu. „Je to nehorázný idiot!“ „Zaslúžil by si prefackať.“ „Stále po nás len ziapať!“

„Mám toho dost!“ „Okrem tých peňazí ma tu nič iné nedrží!“ Všetci zamestnanci ihneď po mojom odchode sa takto sťažujú. Naozaj ma neznášajú, prajú mi zlé veci... a pritom si za to môžem sám. „Tak už vieš či si zlý?“ Spýta sa princ. Do očí sa mi tisnú slzy. „Nie som zlý! Som nešťastný.“ „Ale prečo? Sám si hovoril že máš veľa peňazí, si úspešný, tak prečo si nešťastný?“ Premýšľam nad odpoveďou. „Pretože sa neznášam. Prídem si zbytočný, chorý, hlúpy. A tak som radšej zlý.“ Zatvorím oči a nasávam, čo sa práve teraz udialo. Malý princ ma znova vedie dlhou tmavou chodbou. „Ja som bol tvoj pastier a ty moja ovečka. Teraz je rad na tebe. Chceš byť ovečka alebo pastier? Žiť v zlobe alebo v láske?“ Malý princ ma drží za ruku a čaká, čo poviem. „Byť pastierom pre mnohé zblúdené ovečky by bola pocta.“ A to bolo poslednýkrát, keď som ja, Peter Brochman, v čase jedna hodina a jedenásť minút, naposledy vydýchol...

Zlí ľudia sú zlí preto, lebo sú nešťastní. Ja som svoj život už zmeniť nedokázal, no hocikto iný to zvládne aj za mňa. Hlavne musí každý nájsť svojho pastiera.

MÓDNY PREŠĽAP

Niekoľko týždňov som bola pripútaná na lôžko. V týchto týždňoch som sa veľa vzdelávala. Mala som pokojne ležať, lenže nedokázala som len tak nečinne pozeráť na bielu stenu oproti. Už po niekoľkých minútach mi liezla na nervy. Čítala som rôzne náučné knihy a čím ďalej som čítala, tým viac ma to bavilo. Každé ráno som vstávala s tým, že sa dozviem zase niečo nové a prekvapujúce. Napriek tomu som sa cítila veľmi opustená. Nemala som sa s kým zasmiať ani porozprávať. Takýto život mi pripadal dosť nudný.

V jedno ráno sa to však zmenilo. Zobudila som sa a uvidela som pred sebou stáť malého ryšavého chlapčeka s vlasmi mierne vyčesanými nahor. Oblečený mal fialový kabátik, oranžovú blúzu, zelené nohavice a čierne topánky so zvončekmi. Pri pohľade naňho som sa musela zasmiať. V živote som nevidela takýto módnny prešľap! Keď som sa konečne upokojila, pozrela som mu do tváre a zháčila som sa. Na tvári mal urazený výraz a v očiach mal prekvapenie a mierne pohrdanie. Keď som si celú situáciu premyslela, došlo mi, že to odo mňa nebolo veľmi pekné. Ale keď som sa chcela ospravedlniť, čudný chlapec mi len kývnutím ruky naznačil, aby som bola ticho, a zmizol. Prezrela som si ešte raz miesto, kde stál, či je naozaj preč. Odvtedy som naňho nemohla prestať myslieť. Kto bol ten čudný chlapec? Odkiaľ bol? A čo tu vlastne robil?

Na druhé ráno som sa zobudila na mierne klopkanie. Keď som otvorila oči, stál predo mnou ten istý chlapec. Hneď som sa mu pokorne ospravedlnila za ten včerajšok a začala som so svojimi otázkami. „Ako sa voláš? A odkiaľ pochádzaš?“ povedala som so záujmom v hlase. „Som Malý princ. A pochádzam z Misequaru,“ odpovedal. Keď zbadal prekvapenie v mojej tvári, doplnil: „To je centrála na planéte M.“ A tak sme sa spolu zoznámili.

Malý princ ku mne každé ráno chodil a rozprával mi o sebe a o svojej planéte. Často sme sa spolu smiali i hrali rôzne hry. Takto mi utekali dni. Odkedy ma navštevoval Malý princ, bola som oveľa spokojnejšia i šťastnejšia. Niektoré dni sa Malý princ ani neukázal. Jedno ráno som sa znova zobudila na klopkanie. Keď som otvorila oči, uvidela som princovu tvár. Tváril sa veľmi vážne. „Čo sa stalo?“ spýtala som sa s obavami. „Nakreslila by si mi ovečku?“ opýtal sa s nádejou v hlase. „Ovečku? A nakresliť? Myslí to vážne?“ spýtala som sa sama seba. Zrejme pochopil otázniky v mojich očiach.. „Áno, myslím

to vážne. Nakreslila by si mi ovečku? Bielu?“ myklo mu kútikmi úst a potom zmizol, lebo práve prichádzali domov moji rodičia.

Chvíľu som ešte rozmýšľala, čo to do princa vošlo. Potom som mamu požiadala o notebook. Z internetu som si stiahla asi tú najkrajšiu ovečku na svete a dala som ju vytlačiť. Ráno ma princ zobudil svojím klopaním. Hneď som mu podala papier, na ktorom bola vytlačená ovečka. Sklamane sa na mňa pozrel. „Ale ja som chcel, aby si mi ju nakreslila.“ Začala som sa už na neho pozeráť ako na úplného blázna. „Ty si úplne zošalel?“ opýtala som sa pohoršene. „Nakresliť ovečku? V tejto dobe? S touto technológiou, čo máme dnes poruke? Ako v stredoveku!“ Viac sme sa už k tej téme nevrátili. Princ sa so mnou zabával ako aj predtým, ale v jeho očiach som si všimla sklamanie. Aj keď odišiel, stále ma prenasledoval ten jeho sklamaný pohľad. Už som to nemohla vydržať, zobrala som si farbičky, ceruzku, papier a začala som kresliť ovečku. Keď sa mi ako-tak podarila, prikreslila som k nej aj trávu, kvety, stromy, oblohu i slnko. Dokončený obrázok som položila na stolík vedľa postele a tešila som sa na to, ako sa bude zajtra tváriť Malý princ.

Na druhý deň ráno som sa zobudila na klopanie. Princ stál na svojom obvyklom mieste v napätom očakávaní. S radosťou som mu podala svoj výtvar. Malý princ si obrázok prezrel a pozrel sa na mňa so slzami v očiach. So slzami šťastia. Dostal to, po čom túžil. Hneď potom zmizol.

Viac som ho už nevidela. V mojom srdci však ostalo puto priateľstva. A tiež veľká vďaka za to, že už viem, že prekonať samého seba kvôli priateľovi má veľkú hodnotu. Pre obidvoch.

STRETOL SOM MALÉHO PRINCA

Na literatúre sme dostali „super“ úlohu, a tak som celý uplynulý týždeň čítal malú knižku o Malom princovi. Keď som ju dočítal a vrátil do knižnice, písali sme v škole krátky rozbor diela o jeho živote a cestách. Neuveríte, ale dostal som jednotku! Mal som pocit, že ho už poznám ako dôverného priateľa.

Večer, keď som surfoval na internete, zaľukalo niečo na okno. Myslel som si, že sa mi to len zdalo, nevenoval som tomu pozornosť. Keď klopanie neprestávalo, otvoril som okno a vtom som ho zbadal... Stál tam, akoby ani nikdy neodišiel.

Povedal mi: „Posledné dni som ťa veľmi pozoroval. Som Malý princ a viem, že veľmi dôverne poznáš môj príbeh. Čo však nepoznáš, je jeho pokračovanie. Keď som sa po dlhých cestách vrátil na svoju planétu, takmer som ju nespoznal. Moja kvetina od žiaľu uvädla a ovečka, ktorú mi nakreslil môj priateľ pilot, vyrástla, zoslarla a nakoniec ma opustila. Ostal som sám v celom veľkom vesmíre. Najprv som žiaval, potom som sa rozhodol, že opäť navštívim vašu planétu, aby som vyhľadal pomoc. Môj priateľ pilot však zomrel, preto som vyhľadal teba. Nie si pilot, ale myslou stále lietaš v oblakoch a kreslenie je tvojím koníčkom. Môj príbeh ťa zaujal, a preto som vedel, že si ten pravý.“ „Ja a pravý? Neblázni, Malý princ!“ odpovedal som mu, „ ale ak ide o kreslenie, veľmi rád ti pomôžem.“

„Keď sa pozerám na vašu planétu, vidím, že hynie rovnako ako tá moja. Stromy a kvety vädnú od prachu, na zvieratá ľudia neustále poľujú, voda sa stáva jedovatou a ľudia sú voči sebe ešte jedovatejší. Prišiel som vás varovať, spamätajte sa! U vás neprežijú ani kreslené ovečky,“ varoval ma Malý princ.

„Veď sa snažíme, robíme čo môžeme!“ oponoval som mu. Smutne pokrútil hlavou. „Málo sa snažíte. Keď človek ostane sám, je to veľmi smutné. Preto ťa prosím, nakresli mi priateľa.“

Veľmi silno som sa zamyslel a s veľkým sústredením som mu nakreslil... anjela. „Malý princ, nakreslil som ti anjela, bude ti priateľom vo chvíľach samoty. Nezvädne, neuschne, nezomrie, bude ťa sprevádzať pri každom tvojom kroku. Verím, že budete obaja bdiieť nad našou planétou,“ dodal som.

Malý princ sa pozrel na obrázok, pomaly sa na jeho tvári objavil úsmev, chytil anjela za ruku a na odchode mi zakýval.

„Sľubujem, že sa budem o vašu planétu starať tak ako o tú moju a verím, že aj vy sa o ňu budete starať lepšie. Ďakujem ti, priateľ môj!“ zavola Malý princ, veselo mi zakýval a zmizol...

A ja začínam šíriť myšlienky, ako máme chrániť našu krásnu Zem.

Téma V našej škole sa dejú čudné veci (hodnotil Peter Karpinský)

1. miesto

Ištvánová Nelka

CHLAPEC Z LETNEJ BÚRKY

Posledná hodina. Nuda. Únava. Občianska výchova. A ešte to hrozné búrkové počasie, to mi naozaj na nálade nepridá.

Krátim si chvíle pozeraním z okna. Obloha ako čelo s vráskami, kvapky dažďa pomaly dopadajú na školský chodník. Kvapky padajú. Prvá, druhá, stá...

Zmocnila sa ma zvláštna nálada. Spozornela som. Pred budovou školy som zbadala ôsmaka Igora. Stál a pozoroval hru kvapiiek. Tie padali čoraz hustejšie. Vtedy sa rozhodol, že vyrazí. Bol to asi útek pred chladom, dažďom, letnou búrkou. Bežal. Ale bežalo sa mu ťažko, lebo začalo silne fúkať.

Len tak som ho, neviem prečo, stále pozorovala a vôbec nevnímala učiteľkin výklad.

Pozorovala som Igora, tancujúce stromy, šantenie vetra.

Vtedy sa stretli. Obaja utekajúci pred tým počasím. On a malá prváčka.

Keď okolo nej prechádzal, vietor jej prevrátil a zlomil dáždnik. Bála sa a rozplakala.

Môj hrdina Igor jej galantne ponúkol rameno. Ponúkol jej miesto pod svojím dáždnikom. Kráčali spolu, až sa mi stratili. Škoda, že som ich už nevidela. Škoda, že som na jej mieste nebola ja.

Dnes viem, čo ma ťahalo pozeráť von z okna. Bol si to ty. Chlapec do dažďa. Chlapec z letnej búrky.

Bolo to krásne! Bolo zo zvláštne!

Aj také čudné veci sa dejú v našej škole.

ZVONÍ...

Zvoní...

Učiteľka vchádza do triedy, v ktorej je absolútne ticho.

Žiaci sa energicky postavajú a zvolajú: „Dobré ráno, pani učiteľka!“

Učiteľka sa milo usmeje a odzdraví.

„Čo budeme dnes robiť, milí žiaci?“ pýta sa učiteľka.

„Napíšme si písomku!“ prosia žiaci.

„Ale veď písomku píšeme každú hodinu. Nemôžeme si aspoň raz urobiť pauzu?“ bráni sa učiteľka.

„Pani učiteľka, buďte taká láskavá, aspoň test alebo diktát!“

„Tak dobre, píšete...“

Opäť sme napísali písomku na samé jednotky. Do klasifikačného sa už známky dávno nepíšu. Nemá to zmysel, aj tak majú všetci samé výborné.

Zvoní ...

Už je koniec hodiny? Tak rýchlo? Oh, nie. Končí sa prestávka. Pekný sen sa skončil a „hrozná“ realita sa začína.

Učiteľka vchádza do zdivočenej triedy.

Niektorí sme sa stihli aj postaviť.

„Napíšeme si písomku,“ ráznym hlasom nariaďuje učiteľka.

Po márnej snahe ju obmäkčiť sme písomku aj tak písali.

Dopadla katastrofálne. Tú štvorku budem našim doma ťažko vysvetľovať.

Deje sa v našej škole niečo čudné? Asi nie, sme úplne normálni.

V NAŠEJ ŠKOLE SA DEJÚ ČUDNÉ VECI

V septembri sme sa vrátili do školských lavíc. Tešili sme sa na kamarátov, spolužiakov a všetci so zvedavými tvármi sme pomaly vystupovali po schodoch na prvé poschodie. Vytrvalo sme hľadali 5. B. Keď sme prišli do triedy, videli sme, že steny sú vymaľované nažltlo, trieda je vybavená novou tabuľou, projektorom a počítačom. Okrem toho sme tu našli aj nové lavice a stoličky. Trieda sa nám páčila, pôsobila príjemne, rýchlo sme si na ňu zvykli.

V jeden upršaný deň sa na nás pani učiteľka nahnevala, lebo sme napísali zle písomku. Po hodine sme sa išli prechádzať na chodbu, keďže bola veľká prestávka. Vrátili sme sa a skoro nám oči vypadli, keď sme zistili, že steny sú namaľované načierne. Týždenníci o ničom nevedeli, vraj utierali tabuľu a keď skončili, už boli steny čierne.

„To namaľovala určite tá pani učiteľka, ktorá sa na nás nahnevala,“ povedal Kubo. Ale tá pani učiteľka už nebola v škole. Odišla po hodine si niečo vybaviť.

Po vyučovaní sme sa na to boli opýtať pána školníka, no ten o ničom nevedel. Nasledujúci deň sme chceli, aby naša trieda mala inú farbu, tak sme ju skúšali premaľovať vodovými farbami. Nešlo to! Farba, ktorú sme dali na stenu, hneď zmizla.

Na tretej hodine bola opäť písomka. Všetci sme boli pripravení a dostali sme jednotky. Keď sme sa vrátili z veľkej prestávky, naša trieda bola zmenená, premaľovaná nazeleno. Zistili sme, že farby stien sa menia, podľa pocitov pani učiteľky z hodiny. No, ale stále je to záhada, ako a kto to robí!

REŤAZ DOBRÝCH SKUTKOV

Ako zvyčajne, cez prestávku kráčam po chodbe, keď spozorujem rozhovor prváka a deviataka. Prvák sa pýta: „Vy ste telocvikár?“ Chlapec to berie ako kompliment, usmeje sa, čo je naňho nezvyčajné a pozdvihne mu to náladu.

Na obed je dnes v škole špenát. Ako zvyčajne, všetci odnášajú plné taniere nedotknutého jedla. Na kuchárkino prekvapenie jeden deviatak prichádza s úsmevom na dupľu a ďakuje kuchárke za výborný obed. Kuchárka si pomyslí: „Asi je ten mladý zaľúbený,“ ale ďalej sa nestará.

Tento deviatak je vlastne môj spolužiak. Je to divné, ale s ním si z triedy najviac rozumiem. Niekedy zvykne podpichnúť moju najväčšiu nepriateľku z triedy – Tamaru, lebo vie, aká je. Tentokrát namiesto toho, aby ju urazil, jej hovorí, že sa mu už dlhšiu dobu páči, a dáva jej čokoládu. Ona naňho pozerá a nevie, čo povedať. Jej obyčajný deň sa zmenil na úžasný.

Cez prestávku sedím v lavici. Nemám veľa kamarátov, nezapadám do triedy, do partie. V triede sa mi občas niekto prihovorie, ale určite nie Tamara. Tá sa na mňa ani nepozrie. Vysmieva sa mi a provokuje. Nedávno som bola chorá a potrebujem pomoc s vymeškaným učivom. Kto by mi mohol pomôcť? Vtom zbadám Tamaru, ako ku mne kráča. Myslím si, že ma ide provokovať, ako ona zvykne. Nie. Pristaví sa pri mne a ponúka sa, že ma doučí všetko, čo som vymeškala. Srdce mi bije v hrdle. Neviem, čo mám povedať. Čo sa s ňou stalo? Poďakujem.

Večer ležím v posteli a premýšľam nad dnešným dňom. Všetko sa to začalo jednou nevinnou otázkou malého prváka...

PALO

„No tak čo, Ďurinko, doniesol si mi to, na čom sme sa dohodli, ha? Dúfam, že vieš, čo sa stane, ak ti pamäť zlyhala.“

Juraj vytiahol z vrecka peniaze a podal ich Paľovi, pretože dobre vedel, že ak to neurobí, Paľo a jeho partia by mu to riadne spočítali. To sa opakovalo pravidelne každý pondelok po vyučovaní. Juraj nevedel z tejto situácie nijako uniknúť. Stále sa na neho niekto z partie nalepil a sledoval každý jeho krok. Uvažoval o tom, že to povie rodičom alebo triednemu učiteľovi či niekomu zo spolužiakov. Obával sa však, že sa to môže ešte zhoršiť, ak mu neuveria, pretože Paľo bol najlepší futbalista v škole. Dievčatá ho zbožňovali a chalani chceli získať jeho pozornosť a byť s ním v partii.

V jeden pondelok sa Juraj prihlásil, že urobí novú nástenku po vyučovaní, aby sa vyhol stretnutiu s Paľom. Keď ostal v triede sám a pripínal nové obrázky a písmená, uvažoval nad všetkými možnosťami. Želal si, aby aj Paľo pocítil, aké to je - byť ponížovaný. Predstavoval si, ako netrafí do lopty, či stojí pred tabuľou a nevie odpovedať, alebo ako mu triedny odovzdáva písomku s poznámkou, že ju napísal najhoršie z celej triedy, a hlavne, ako sa strápní pred spolužiačkami. Svoju prácu skončil a odchádzal z triedy, až keď už v škole nikto nebol.

Len čo upratovačka upratala triedy, zamkla ich a odišla, trieda zrazu ožila. Všetko neživé sa začalo hýbať a rozprávať. Prvá začala krieda, ktorá vyhlásila, že zajtra ňou Paľo nenapíše ani čiarku. Neskôr sa k nej pridala lavica, ktorá tiež vedela, aký vie byť Paľo zlý. Je celá doškriabaná a popísaná. Stolička hneď pokračovala, pretože Paľo sa na nej veľmi rád hojdal, a bola preto celá boľavá a rozkývaná. Všetky tieto „neživé“ veci uzavreli dohodu, že Paľovi trochu osladia život.

Ráno začali do triedy prichádzať žiaci. Prvá hodina bola s triednym učiteľom, a ten hneď na začiatku pochválil Juraja za nástenku. Paľo si neodpustil výsmech, ale len čo sa otočil smerom k Jurajovi, stoličke sa zrazu zlomili nohy, Paľo bol okamžite na zemi a o vedľajšiu lavicu si udrhel hlavu. Celá trieda sa rozosmiala a triedny učiteľ Paľovi povedal, že ho na to upozorňoval už neraz.

Druhá hodina bola s najprísnejšou pani učiteľkou, ktorá učila dejepis. Paľo nemal rád tento predmet a nikdy sa mu nedarilo ani odpisovať z ľaháku. Vždy ho totiž pristihla, preto si napísal na lavicu

niekoľko poznámok, na ktoré sa spoliehal. Keď dostali písomky, Paľo sa potešil, pretože práve odpovede na tieto otázky mal napísané na lavici. Hneď si posunul papier, aby ich odpísal, no zistil, že jeho lavica je otočená a on z nej nevie prečítať nič. Začal byť nervózny a otáčať sa, tak pani učiteľka prišla k jeho lavici a opýtala sa, či niečomu nerozumie. Vtom si všimla poznámky na lavici. Paľo ju mohol presvedčať, koľko chcel, pani učiteľka mu písomku zobrala s tým, že ju príde napísať dodatočne po vyučovaní k nej do kabinetu.

Na matike sa Paľovi smola lepila ďalej na päty. Stál pri tabuli a mal vypočítať príklad. Bol to ľahký príklad a on vedel, ako sa počíta, no krieda nenapísala ani čiarku. Ostatní žiaci počítali samostatne do zošitov a nikto si ho nevšímal. Keď však ani po niekoľkých minútach nič nenapísal, pani učiteľka ho posadila na miesto s poznámkou, že bude musieť zväziť jeho koncoročnú známku.

Paľo nechápal, čo sa to dnes deje, a mal veľkú zlosť, lebo cez prestávky sa trieda bavila na jeho účet. Jediné, na čo sa tešil, bola telesná. Bol si istý, že tam sa nemôže stať žiaden trapas. Ku koncu hodiny si mohli chalani zahrať futbal a dievčatá si posadali na lavičky a šepkali si o chlapcoch. Paľo išiel sám na bránku a bola to jeho obrovská šanca rozhodnúť zápas, no odrazu nasledoval pád a výkop do prázdna. Paľove šnúrky sa rozviazali, on si jednu z nich pristúpil, stratil rovnováhu a spadol rovno pred dievčatá. Tie sa bláznivo rozchichotali. Paľo očervenel ako paprika. Išlo ho poraziť. Čo sa to, dočerta, deje?

Juraj si celou cestou domov premietal všetky tieto momenty. Nikdy nebol zlomyseľný, ale tentoraz mu spomienky vyčarili na tvári úsmev. Zrazu si uvedomil, že včera, keď bol v triede sám, si presne toto želal. Veľmi chcel, aby Paľo vedel, aké to je - byť ponížený. A vyšlo to! Celý dnešný deň bol pre Paľa ako nočná mora. Hneď po vyučovaní sa ponáhlal domov, nechcel ísť s nikým z partie. Chalani si totiž z neho celý čas strieľali, a to Paľo zo srdca neznášal!

Juraj si nevedel vysvetliť, ako je možné, že sa jeho želanie splnilo, no ja viem, že takéto veci sa stávajú. Hoci sú čudné, sú spravodlivé. A chvalabohu, aj v tomto svete niekedy spravodlivosť zvíťazí.

V NAŠEJ ŠKOLE SA DEJÚ ČUDNÉ VECI

Normálne som sa zobudila s tým, že sa teším do školy. Asi nie som kompletná. Mám štrnásť, som v puberte a teším sa do školy? Divné! Ale veď je piatok, nejako ten dejepis, slovinu, matiku a fyziku pretrpím a začne víkend.

Čakali sme pred učebňou dejepisu a každý sa tváril znudene. Zazvonilo a vošli sme do učebne.

V tej chvíli sme sa ocitli na lodi. Nevedeli sme, čo sa deje. Odrazu sa nám za chrbtom ozval hrubý hlas: „Vitajte na lodi Santa Mária, volám sa Krištof Kolumbus a vy ste moja posádka. Našou úlohou je nájsť západnú cestu do Indie.“ Pozerali sme na neho ako na zjavenie, ale už o chvíľu sme napínali plachty, čistili palubu, iní šúpali zemiaky. V lodnom denníku svietil dátum 12. október 1492, bol to 69. deň plavby a práve vtedy sa ozval výkrik: „Zem na obzore!“ Krištof Kolumbus s našou pomocou práve objavil nový kontinent.

Ozvalo sa zvonenie a ja som čakala, čo bude na slovenčine. Dvere sa otvorili a Ľudovít Štúr nás pekne privítal. Znelo to síce inak, ale bolo to milé. Slušne odpovedal na naše otázky ohľadom pravopisu, prečo si vybral stredoslovenčinu a dokonca sme sa dozvedeli, že ovláda desať cudzích jazykov a dohovoral by sa aj v Indii. Mohli sme sa ako prví podpísať pod uzákonenie spisovnej slovenčiny, ale to sme ponechali jemu a dvom milým chlapíkom, ktorí celý čas pri stole debatovali. Stačí že nás trápi jeho slovenčina a naša slovenčínarka.

Už sa teším na matiku...

V NAŠEJ ŠKOLE SA DEJÚ ČUDNÉ VECI

Je štvrtok. Deň ako každý iný. Bežné každodenné povinnosti. Príchod do školy. Čakanie so spolužiakmi vo vestibule na zvonenie školského zvončeka, ktorý nás vpustí do školy. Zvoní! Vstupujeme do školy a premiestňujeme sa do svojej triedy.

Prvá hodina je biológia. Mám ju veľmi rád. Pani učiteľka doniesla veľký plagát. Bude vysvetľovať nové učivo. Dnes sa rozhodla neskúšať. Každému odľahlo. Pri prvom pohľade na plagát sa začali diať čudné veci. Na obraze sa pohybujú postavičky dinosaurov. Lepšie otvorím oči, dokonca si ich pretieram rukami a naozaj sa obraz pohybuje. Obraz ma vŕaha do svojho čarovného sveta. Zrazu som sa ocitol priamo medzi dinosaurami. Niečo úžasné! Zľakol som sa, ale nebojím sa. Všetko hľadí na mňa. Zavriem oči a som späť v triede.

Zvoní! Druhá hodina je matematika. Píšeme písomku. Nebudem vedieť, veď som sa neučil. Čo už!? Pozerám sa na slovné úlohy, aj na príklady v teste. Zrazu sa číslice samy zoradujú do správnych odpovedí a výsledkov. To sú ale čudné veci. Super! Zavriem oči a som späť v triede.

Zvoní! Tretia hodina je literatúra. Už sa teším, čo sa zasa udeje. Dnes je zvláštny deň. Samé čudné veci. Započúvam sa do výkladu básne pani učiteľky a predstavujem si príbeh. A zrazu sa to stalo! Predo mnou stojí sám básnik. Recituje svoju báseň. Mám pocit, že básni zrazu rozumiem. Sem-tam na mňa žmurkne okom. Obzerám sa, či to vidia aj ostatní. Asi nie, pretože vyrušujú ako obvykle. Zavriem oči a som späť v triede.

Zvoní! Posledná hodina je výtvarná výchova. Už som nedočkavý, chcem vedieť, čo sa stane. Do triedy vchádza pani učiteľka. Nesie výkresy a vodové farby. Téma dnešnej hodiny je jar v prírode. Pozerám na biely papier a nič ma nenapadá. Hodina sa blíži ku koncu a ja smutne hľadím na čistý výkres. Nič sa nedeje, nič sa neudialo. Som veľmi sklamaný. Skončil sa môj krásny čudný deň. Rýchlo namaľujem aspoň farebnú machuľu. Odovzdávam výkres. Pani učiteľka hľadí na môj výtvar. Nádhera! Umelecké dielo! Myslel som si, že len ja som mal čudný deň. Mýlil som sa. Teraz mám pocit, že aj pani učiteľke sa dnes stalo presne to isté, čo mne.

V NAŠEJ ŠKOLE SA DEJÚ ČUDNÉ VECI

Konečne som ho našla. Môj obľúbený peračník. Pri tom sťahovaní som ho niekde zapatrošila a už týždeň som chodila do školy bez neho. Za iných okolností by mi chýbal, ale tu vôbec. Tu to je akési iné.

Mama síce tvrdí: „Neboj sa, Lili, zvykneš si.“ Hm, no jej sa to teda povie. Opustiť moju starú detskú izbu, kamarátov, učiteľov i školu a zvykať si na niečo iné. A keby to šlo tak ľahko. Ale nejde. Aspoňže už máme spojzadnený internet a môžem byť so všetkými „starými“ v kontakte. Ach, práve píše Baška. Že ako sa mám? Ako škola?

Jaj, ani nechci vedieť, píšem jej. Tu je všetko iné. Na tejto škole sa dejú čudné veci. U nás v škole je to tak, že keď je v rozvrhu napísané TV tak sa TV aj koná. To znamená, že povinne pozeráme telku a učiteľ nám dá vždy dobrý tip na film. „To sa predsa na TV má robiť, nie?“ pozrela na mňa divne moja nová spolužiačka Zuzča. A s tým tipom to myslím vážne. SJL tu nie je slovenský jazyk a literatúra, ale hodina simulovaného jednoduchého lietania. Princíp tejto hodiny je taký, že každý vojde do vlastnej antigravitačnej komory a do uší si strčí slúchadlá, v ktorých počuje inštrukcie učiteľa. To znamená, že sa každý naučí lietať. VV alebo výborná výchova je voľná hodina, na ktorej si každý môže učiť čo chce. Vlastne si môže robiť, čo chce, a nikto ho za to nenapomína. Preto je to jedna z mojich obľúbených hodín. Tak isto máme aj hodiny o abnormálnych javoch, skrátene ANJ, kde sa učíme o rôznych druhoch duchov, mimozemšťanov a podobne. Je to zaujímavá a občas aj trochu strašidelná hodina. Potom máme HUV alebo hlavne uvoľnené vyučovanie. To je vlastne hodina, na ktorej nás namasírujú a môžeme si vybrať, či pôjdeme do bazéna, sauny, vírivky alebo na nejakú inú procedúru. Ďalej máme aj OBN, to je obrazová náuka. Na nej každý týždeň nakreslíme obraz a potom ho škola predáva v školskej galérii, takže si autor aj niečo málo zarobí. Geografia u nás nie je geografia, ale geniálna odbornosť. To ti je hodina, kde sa každý venuje rozvoju svojho talentu. Ja spievam a tancujem. To som ani netušila, ako dobre mi to ide. Zrazu mám rada aj predmet FYZ. S fyzikou to nemá nič spoločné, ide o fytoterapiu v záhrade. Zbierame bylinky, varíme si rôzne čaje a nápoje. Paráda. Ani taký DEJ nie je na zahodenie. Tam degustujeme rôzne jedlá, od toho aj odvodená skratka. Čo veľmi nemusím, je predmet majstrovstvo tela, teda MAT. Radšej by som počítala, ako „trýznila“ svoje telo. Občas cvičíme, najlepšie sú

trampolíny, a neustále sa o seba staráme. Zuzča tento predmet miluje. Veľmi rada má pleťové masky, zábaly na telo i vlasy, manikúru i pedikúru. Ozaj, skoro som zabudla. My nemáme ani domáce úlohy. Máme totiž prestávkové úlohy, čo znamená, že každý týždeň sa vyberú dvaja, ktorí úlohy urobia doma a na prestávke to dávajú povinne opísať ostatným. Inak sú všetci v pohode. Aj spolužiaci aj učitelia. Myslím, že si zvykám, aj keď to ide pomaly. A čo naša škola?

Baška už odpísala. Stále sa trápia so slovenčinárkou. Nedá pokoj s tými diktátmi. Aj z matiky píšu písomku. A tiež píše, že mi v dobrom závidí. Musím jej napísať a povzbudiť ju, nech nie je smutná. Dnes som sa dozvedela smutnú správu. Takéto vyučovanie sa u nás končí. To iba učitelia v apríli na dva týždne organizujú takéto netradičné formy vyučovania. V apríli je mnoho sviatkov, ako Deň vtáctva, Svetový deň zdravia, Deň Zeme, Deň tanca a iné, a to sa všetko premieta v netradičnom vyučovaní. Ja som to teda vystihla. Ešteže sme sa stihli presťahovať, inak by som to nezažila. Ale musím povedať, páčili sa mi takéto čudné veci.

Mama mala pravdu. Zvyknem si. Aj keď som si po prvom dni v škole chcela zbalit' veci a presťahovať sa späť k Baške.

V NAŠEJ ŠKOLE SA DEJÚ ČUDNÉ VECI

Círn, zazvonil budík. Fuj, ale som sa zľakla! Sadla som si na posteľ a pretrela som si oči. Otočila som hlavu a pozrela na hodinky. Dokelu, zase som zaspala! Z postele som vyskočila ako namydlený blesk. Napchala som do seba raňajky, rýchlo som si zopla vlasy, obliekla sa a bežala som šprintom do školy.

Keď som prišla, bolo už po zvonení. S malou dušičkou som chytila kľučku na dverách triedy a otvorila som ich. Prvú hodinu sme mali mať s tou najprísnejšou učiteľkou na škole. Mala prezývku Al Capone. V skutočnosti sa volala Kráľová. Mňa osobne veľmi nemala v láske, a preto ma jej reakcia po otvorení dverí dosť prekvapila. Povedala: „Anjelik, poď si chytró sadnúť, už na teba všetci čakáme!“ Anjelik? Veď tak ma neoslovujú ani moji rodičia, ktorí ma majú radi. Teda, aspoň si myslím, že je to tak. A nie učiteľka, ktorej som ležala hlboko v žalúdku. Bolo to divné. No na druhej strane som bola rada, že mi nedala poznámku, za neskorý príchod na vyučovaciu hodinu. Sadla som si teda do lavice, vybrala som si zošit a otvorila som ho. Híí. Zistila som, že nemám domácu úlohu. Tak, a je po mne, pomyslela som si. Zdvihla som ruku a ospravedlnila sa. „To nevádí, anjelik, urobíš si ju dnes!“ odvetila Kráľová. Zasa to povedala - anjelik. Jej asi rupli nervy! Pozrela som sa na Peťa, ktorý sedel so mnou v lavici. „Hmm, je to trochu divné, ale možno si povedala, že už viac nebude prísna a zmení svoj štýl učenia,“ skonštatoval Peter. „Chvalabohu!“ odvetila som.

No ukázalo sa, že nie je jediná, ktorá sa dnes správala čudne. Druhú hodinu sme mali telesnú výchovu. Pán učiteľ sa volal Tuleň. Mal naozaj také priezvisko a občas sa zaňho aj hanbil, ale s tuleňom nemal nič spoločné. Bol rýchly, svižný a bystrý ako jeleň. A taktiež to bol ten najlepší učiteľ na škole. Zazvonilo. Išli sme sa prezliecť. Zoradili sme sa od najväčšieho po najmenšieho a čakali sme, kedy príde. Vošiel do telocvične a buchol dverami tak silno, že sa až okna zatriasli. Zakričal: „Dnes tu budete makať, slečinky!“ Chudáčik Renátka ten tón hlasu psychicky nezvládla a rozplakala sa. Mala veľmi citlivú povahu. Učítelia ju pre to mali radi. Bola ich malé chúďatko. No tentokrát sa radšej mala toho plaču zdržať. Tuleň zapískal, ukázal na ňu prstom a povedal: „Ty, dvadsať klikov a vy ostatní dvadsať kolečiek!“ Uf, skoro mi vyskočilo srdce z krku, keď som dobehla dvadsiate kolo. „Tak, a teraz sto brušákov!“ zavelil učiteľ. Čo nás chce zabiť? Mám síce nejakú

kondičku, ale čo je veľa to je príliš! Našťastie zazvonilo, a my, mokré ako myši, sme sa bežali prezliecť.

Tretia hodina ma totálne prekvapila. Mali sme chémiu. Učiteľka chémie, pani Nováková, bola celkom milá, ale taktiež veľmi opatrná pri pokusoch. Nechcela, aby sa nám niečo stalo, a preto to, čo povedala na začiatku hodiny, ma dosť šokovalo. Povedala: „Dnes budeme robiť pokus s dynamitom. Uvidíme, aká nálož postačí na to, aby sme vyhodili školu do vzduchu.“ „Jupí!“ Všetci žiaci začali tlieškať. Samozrejme, všade sa nájdu výnimky. Aj v našej triede jedna je. Volá sa Andrea. Je to bifľoška prvého stupňa. Hneď bežala do riaditeľne a všetko riaditeľovi povedala. Jeho reakcia nás prekvapila. Dal zhromaždiť všetkých žiakov pred školou, aby videli, ako vybuchne. Nakoniec sa žiaden výbuch nekonal, lebo zistili, že na škole nie je nijaký dynamit. Riaditeľ ho prikázal ihneď objednať. Vraj ho majú doručiť o tri dni. Žiaci boli síce sklamaní, no zároveň sa tešili na piatok, kedy mali dynamit doručiť.

Od toľkých prekvapení som vyhladla a už som sa nevedela dočkať obeda. V našej jedálni varili to najlepšie jedlo na celom svete. Dnes konkrétne mal byť na obed bravčový rezeň so zemiakmi. Prišla som k okienku, pani kuchárka mi podala tanier a išla som si sadnúť k stolu. Až vtedy som zistila, čo mám na tanieri. Bolo tam surové mäso s akousi čudnou zmesou. Až ma naplo, keď som to uvidela. Učitelia si však na tom čudnom „jedle“ pochutnávali!

Odišla som z jedálne a išla som domov. Vedieť si denník, a tak som si toto všetko doňho zapísala. „Milý denník .... V našej škole sa dejú čudné veci a ja musím zistiť, o čo ide. Bud' šibe mne alebo všetkým zamestnancom v škole.“ Od malička som s dedom pozerala kriminálky a niečo sa snáď na mňa z nich nalepilo. Vstala som zavčas rána a išla som do školy. Už z diaľky som cítila krásnu vôňu. Bola intenzívnejšia, čím bližšie som bola pri škole. Otvorila som dvere a čo nevidím?! Chodba vyzerá ako zo škatuľky. A nie len chodba, celá škola. Upratovačky si teda dali záležať. Zvyčajne len poutierajú podlahu, vysypú kôš, a to je asi tak všetko, čo spravia. Preto ma to prekvapilo. Ak ste si všimli, tak v poslednom čase je tých prekvapení čím ďalej tým viac. V triede už bolo pár spolužiakov a medzi nimi bola aj moja najlepšia kamoška Klaudia. Spýtala som sa jej, čo si o tom celom myslí. Mala ten istý názor, ako ja. Dnes sa v škole opäť udialo kopec čudných vecí, no nechce sa mi ich všetky opisovať. Za všetky snáď postačí hodina geografie.

Dnes sme mali prebrať Nemecko. Neuveríte, čo sa stalo! Učiteľka, slečna Filipínska, nám oznámila, že o chvíľu nám letí lietadlo do Nemecka, tak by sme si mali švihnúť. A naozaj sme leteli do

Nemecka. Prišli sme do jednej chemickej továrne. Páni, tá bola ale obrovská! Na úvod nám pustili prezentáciu o Nemecku. Trvala neeeekonečne dlho! Po nej nasledovala zaujímavejšia časť – prehliadka továrne. „Na túto miestnosť sme obzvlášť hrdí. Tu sa totiž vyrábajú zázračné dezerty. Je to najnovší vynález na celom svete!“ informoval nás sprievodca. „Čo to znamená, že je ten dezert zázračný?“ opýtala som sa. „V čokoláde je zvláštny prípravok. Nebojte sa, je jedlý. Nič sa vám nestane, keď ho zjete. Snáď len to, že sa vám zmení charakter správania a povaha“. „A načo je to dobré?“ opýtal sa Peťo. „Nuž, veľa ľudí má problém zo svojím správaním a za veľké peniaze sa musia ísť liečiť k psychiatrom. Alebo sú ľudia, ktorí sú stále v strese a zo stresu vznikajú rôzne ochorenia. Tento dezert nestojí veľa a zmení vašu povahu a správanie na presne opačné. Napríklad, ak je niekto veľmi citlivý, dá si malý kúsok a už ho nič a nikto nerozplače. No ale ak tento kúsok zje niekto, kto má dobrú povahu, stane sa presný opak. Napríklad, ak je človek milý a usmievavý, zmení sa na zlého a prísneho,“ dopovedal a ukázal nám, ako vyzerá obal od bomboniéry.

Dokelu, veď presne takto vyzeral dezert, ktorý priniesol Rasťo pre našu triednu učiteľku, keď mala narodeniny! Sprievodca ešte dodal: „A tento výrobok je voľne dostupný v obchodoch.“ Teraz mi to už celé docvaklo. Tak už viem, prečo každý zamestnanec na našej škole má opačné vlastnosti. Určite sa učiteľka s nimi na oslave podelila. Už nás sprievodca odprevádzal k východu, keď som sa ho v rýchllosti opýtala: „Ak niekto, kto užil túto bomboniéru, chce mať naspäť svoje vlastnosti, čo má robiť?“ „Spôsob, akým sa vlastnosti človeka vrátia späť, je veľmi jednoduchý. Stačí, ak sa vyľakajú na smrť!“ „Ďakujem“. Rozlúčili sme sa a odviezli nás na letisko.

Páni moji, ako prinútim učiteľov, upratovačky a kuchárky, aby sa vyľakali na smrť?! Chytila som si hlavu a sústredila som všetku svoju energiu do mozgu. Prišiel mi na um geniálny nápad. Musím počkať do piatku. Výbuch dynamitu vyľaká snáď každého.

O dva dni neskôr.

Ach, som celá dobitá. Večer som nezažmúrila ani oka od nedečkavosti. Dúfam, že môj plán zaberie. Keď som prišla do školy, videla som, ako vykladajú dynamit z auta. Všetci žiaci už netrpezlivo čakali. Riaditeľ dal pokyn a žiaci začali odpočítavať. Päť, štyri, tri, dva, jedna... Prásk!!!

Kde bolo, tam bolo, bola raz jedna škola. V tej škole bola trieda. V triede bola krieda a zrazu bola všade veľká diera. Príbeh sa ku koncu poberá a liek, aký mi poradil sprievodca, dokonale zaberá. Učítelia normálni sú zas a škola postaví sa ešte raz. A zazvonil zvonec a čudným veciam v škole je koniec.

ZÁHADNA STRATENÝCH I-ČIEK

...do triedy vchádzajú traja pátrači. Učiteľka zostala trochu zarazená. Pátrači sa predstavili a povedali nám dôvod svojej návštevy:

„Riešime prípad stratených i-čiek.“

My sme však nechápali, čo tým myslia. Súcitne na nás pozreli a začali objasňovať prípad:

„Dostali sme e-mail, v ktorom stálo, že by niekto rád využil naše pátračské schopnosti. Zo školy záhadne miznú i-čká a žiaci teraz dostávajú päťorky.“

Zmätene sme na nich hľadeli, veď mi päťky nemáme a i-čká sedia v zošite tam, kde stále, čo sme ukázali aj pátračom. Nechápavo už hľadeli aj pátrači. Zdalo by sa, že je prípad vyriešený, alebo si z nich niekto strieľal. Pátračov však trápili iné otázky: Aký by bol význam pre klienta oklamať pátračov? Prečo niekoho tak veľmi zaujímali i-čká, že za vyriešenie prípadu už zaplatil vopred? Pátrači sa teda rozhodli poobhliadať sa ešte po škole. Pýtali sa žiakov aj učiteľov na stratené i-čká, nikto však nič nevidel. Iba žiaci niekedy počujú hlasy, ktoré hovoria niečo o lietaní. Jediná stopa bola od upratovačiek. Spomínali legendu o ježibabách, ktoré vraj z času na čas lietajú na i-čkách po škole a schovávajú sa na školskej povale.

Pátrači sa preto vydali po stopách ježibáb. Na povale však nenašli nič, iba ošúchané i-čko vo vedre. Tak predsa! Hľadali teda ďalej. Oplatilo sa. V záchode z mopu vytŕčalo „i“, z ktorého ešte stále kvapkalo, v kumbálku na handre ležalo okennou navoňané ďalšie „i“. Namiesto kefy na vysávači ceril na pátračov zuby celý rad mäkkých „i“. Vtedy hlavného pátrača napadlo: mail, legenda a stopy po škole majú niečo spoločné. Všetko to viedlo iba k jednej skupine ľudí. Ako ich však prinútiť povedať pravdu?

Pripravili si plán a od detí si vypýtali niekoľko i-čiek, ktoré rozhádzali po škole na miesta, kde namontovali kamery. Na druhý deň si pozreli záznam z kamier a ..... a bolo jasné, kam i-čká miznú a kto ich potreboval. Ostalo už len vyriešiť, prečo práve mäkké „i“. K tomu potrebovali upratovačky.

Ukázali záznam aj im. Tu sa jedna z upratovačiek rozplakala a začala rozprávať:

„Robíme si svoju prácu ako najlepšie vieme, ale skúšali ste už niekedy upratovať s „y“?“

Traja pátrači na seba nechápavo pozreli: „Prečo s „y“?“

„No predsa slová týkajúce sa umývania sú s „y“ - mydlo, umývať, šmýkať, vysávať a vyleštiť.... Lenže tvrdé y sa zaprie do dverí a nechce sa hnúť, podlahu iba rýpe a stále iba vymýšľa. Neuprataná škola sa však nikomu nepáči. Zatiaľ čo po mäkkom „i“ je všetko čisté, všetko sa ligoce a pri práci sa len tak mihá. Potrebovali sme ho. Lenže urazených i-čiek ubúda. Preto sme vás prosili o pomoc.“

Pátrači im oznámili, že žiaci už robia menej chýb a najlepší prostriedok na upratovanie je aj tak nový model metly Nimbus 2000. Pátrači nasmerovali upratovačky na Harryho Pottera do Šikmej ulice a týmto prípad uzavreli.

V NAŠEJ ŠKOLE SA DEJÚ ČUDNÉ VECI

Prišiel som do školy (ako každý iný deň), no od začiatku sa mi niečo nezdalo. Už vo vzduchu bolo cítiť, že je čosi inak. Nepýtajte sa ma prečo, neviem to zdôvodniť. Teplota vzduchu, atmosféra, proste všetko. Išiel som do triedy (ako každý iný deň), no keď som prišiel, všetci boli vystresovaní, nervózni, nesústredení a ktovie čo ešte. Okamžite som sa pýtal mojich „spoluobčanov“, čo sa to vlastne deje. A v tom to prišlo. Dostal som odpoveď. No jasné, písomka z fyziky. Ja hlupák. Vôbec mi to včera nenapadlo, keď som hral vonku s chalanmi futbal. No musel som niečo urobiť. Keď nastal ten čas, čas písomky, hneď som vedel, že sa z nej musím nejako vykrútiť. Predstieral som, že umieram (ja viem, hlúpy nápad). Aj tak to nikoho nezaujímalo, a tak som tú písomku proste musel nejako napísať. Popísal som samé hlúposti a odovzdal ju ako posledný, aby mi ju naša „učka“ ihneď neopravila. Nepotreboval som sa so „super“ známku trápiť okamžite. To počká do druhého dňa. Nezdalo sa mi ani to, že naša pani učiteľka bola nejaká bez energie, unavená. A ešte k tomu som po hodine videl, ako niečo rieši so školníkom. Bolo to divné. Odovzdávali si nejaké papiere. Celý deň som bol vystresovaný, pretože som vedel, že ak moji rodičia zistia, akú známku dostanem, tak ma minimálne mesiac nepustia von.

Na druhý deň ma už v škole čakala známka z písomky. No keď som ju držal v ruke, bol som prekvapený a zmätený zároveň. Dostal som jednotku. Ešte 10 minút po rozdaní písomiiek, som sa na ňu pozeral a nechápal som. Pre istotu som sa učky nič nepýtal, jednotka je predsa jednotka. A fakt som ju potreboval. S radosťou som teda išiel domov. Po ceste som videl, ako sa školník s papiermi v rukách šmykol a spadol. Papiere sa rozsykali po celej chodbe. Keď som prišiel bližšie, uvidel som previerky z fyziky, ktoré písala druhá trieda. Všetko mi došlo. To školník nám opravil písomky, keďže naša pani učiteľka bola úplne bez energie.

Musel som to povedať, ale nebolo to vôbec jednoduché, pretože tú jednotku som ozaj potreboval. Písomku mi pani učiteľka znova opravila. Á - prekvapenie. Dostal som päťku. Zistilo sa, že naša pani učiteľka má druhú prácu, pretože šetrila synovi na vodičák. Ospravedlnila sa nám, aj keď mne tá prvá známka vôbec neprekážala. Len sa mi potvrdilo, že sa v našej škole dejú čudné veci.

V NAŠEJ ŠKOLE SA DEJÚ ČUDNÉ VECI

„A nezabudnite si napísať poznámky z dejepisu!“ povedala ráznym tónom naša dejepisárka Howelová predtým, ako zabuchla dvere triedy. Neochotne som si odkladala veci z lavice, keď mi Naomi šepala: „S týmto by sme mali niečo urobiť. Celá naša škola mi už poriadne lezie na nervy. A my sme jediné, ktoré to dokážu napraviť. Sme čarodejnice s obrovským darom, prečo ho nevyužiť?“ Kládla si otázku zamyslená Naomi.

„Na to ani nepomysli! Zabudla si, na čo nás upozorňovali naše mamy? Neskúsené malé bosorky sa v žiadnom prípade nemajú rýpať v mocných zaklínadlách!“

Naomi je moja najlepšia kamarátka už od detstva. A niekedy priam srší zlými nápadmi. Obe patríme do rodu čarodejníc, kde by sa mali dodržiavať prísne pravidlá, no očividne som jediná, ktorá ich dodržiava. Nesúhlasila som s ňou, lebo by z toho bol problém. Ktovie, čo by nám za to urobila Čarodejnická rada. Bez trestu by sme iste neobišli.

„Fajn, slečna Nudná. Sama prídeš na to, že táto škola potrebuje vylepšiť. Skôr, či neskôr.“ Slovo „nudná“ výsmešne zdôraznila, otočila sa mi chrbtom a odišla do jedálne. Po našej výmene názorov ma prešla chuť do jedla. Jej slová mi neustále vírili hlavou. Zamyslene som hľadela do okna vo svojej izbe, pričom som premýšľala, aké výhody by nám to prinieslo. Napokon som zvedavosť i tak neoklamala.

Moja mama - predsedníčka Čarodejníckej rady, by mala mať v komore odloženú zázračnú knihu všetkých zaklínadiel. Prešmykla som sa do komory, kde bola v kútiku odložená. Stisla som ju v rukách a pôvodné miesto som zaplnila falošnou, mnou vytvorenou knihou. Pravú knihu som si vložila do školskej tašky a pobrala som sa do postele. Vrtela som sa a nie a nie zaspať. Môj vnútorný hlas mi nedal pokoj.

Ráno mi na dvere zazvonila Naomi. Spoločne sme vykročili za školské brány. Cestou som jej podrobne opísala, akého prehrešku som sa dopustila. Stále vo mne prevládli dôvody, prečo tú knihu nepoužiť. Keď som však schytala ďalšiu päťku z biológie, zábrany som zahodila do kúta. Naomi na tom nebola o nič lepšie, preto sme sa dohodli, že sa stretne v nárad'ovni.

Učítelia mali práve poradu, takže sme mohli dokonale využiť situáciu. Listovali sme v zaklínadlách a napokon sme našli to správne.

„Tu je to!“ povedala Naomi tajomne a ukazovala na Kúzlo zakliatia školy. Vydesene sme na seba pozreli, chytili sme sa za ruky a vyriekli čarovné slová: „Nech odteraz naša škola zmeny podstúpi, nech... Posledné slová sme nestihli dopovedať, lebo školník už štrngal kľúčom a pritom si typicky veselo pospevoval. Kúzlo sa vzápätí prerušilo, kniha komicky spadla na zem a my sme vedeli, čo to znamená. Schytila som knihu do rúk a okamžite sme sa skryli za najbližšiu skriňu. Tam sme počkali, kým sa školník vytratil.

„Navrhujem dať celej škole jednotky!“ povedala prekvapivo veselým hlasom dejepisárka Howelová.

„A ja navrhujem dať celej škole pochvaly! Dokonca aj tým, ktorí necvičia!“ skríkol natešene telocvikár.

„Odteraz majú na našej škole miesto iba jednotky, pochvaly a diplomy. Ak žiak vyvedie nejakú hlúposť, zapíšete mu pochvalu do triednej knihy,“ prehovoril v pokoji riaditeľ.

Pri načúvaní za dverami zborovne sme na seba s Naomi natešene pozreli. „Tak predsa nám to vyšlo!“ zvyškli sme a odišli domov.

Nasledujúce dni však vôbec neboli podľa našich predstáv. Úsmev nám ihneď zmizol z tváre. Jožo natešene rozbíjal okná jablkami, ktoré mal na desiatu. Chlapci skákali po laviciach a uškŕňali sa ako zbláznení. Vrcholom však bolo, keď nám dievčatám do vlasov hádzali sliz, a aby toho nebolo málo, učitelia z toho mali veselú zábavu. My dve s Naomi sme iba beznádejne krútili hlavami.

„Skôr, či neskôr na to Čarodejnická rada aj tak príde,“ stekali Naomi slzy po lícach.

„Asi by sme to mali našim mamám povedať skôr, ako príde Rada na kontrolu do našej školy.“

„Súhlasím,“ šepala Naomi a spoločne sme sa vybrali domov. Následne sme stáli pred našimi mamami, ktoré na nás netrepezlivo upierali zrak. Ani jedna z nás však nemala dostatok odvahy vysloviť to, čoho sme sa dopustili. Vytiahli sme knihu zaklínadiel a vložili sme ju mamám do rúk. Čakali sme, akými otázkami nás zasypú. Ony však iba mlčali. „Myslíte si, že o tom nevieme? Sme predsa súčasťou Rady. O všetkom sme boli informované. Iba sme čakali, kedy to budeme počuť od vás, slečny!“ Nez mohli sme sa na odpoveď, pretože mali pravdu. Postavili nás pred čarodejnický súd, kde nás zbavili schopností do dospelosti, a to iba preto, lebo sme im všetko vyrozprávali. Inak by sme už nikdy nemohli prijať späť naše schopnosti.

Teraz máme s Naomi tridsaťsedem rokov a vždy, keď sa naše dcéry rozhodnú niečo zlé podniknúť, zaspomíname si spoločne na našu príhodu.

Čestné uznanie   **Chvojková Nikola**

V NAŠEJ ŠKOLE SA DEJÚ ČUDNÉ VECI

V našej škole sa už nejaký čas dejú čudné veci. Nevieť, ako sa to začalo, ale nejakto sa to začať muselo.

Ako prvým sa niečo nezdalo učiteľom telesnej výchovy. Začali si všiämať, že skoro v každej triede sa našlo dieäa, ktoré z jedného dňa na druhý veľmi vyrástlo, ale čo bolo ešte čudnejšie, iní sa zase zmenšili. Nevedeli si vysvetliť hlavne to zmenšenie, aj keď ani zväčšenie z jedného dňa na druhý predtým nepozorovali. Ale učitelia to riešiť nezačali. Jedného dňa sme si aj my všimli, že prváčik Jožko, ktorý bol dovtedy najmenší v triede, zrazu siahahal pani učiteľke po pleciah. A Zuzka z 3. A, bola zrazu akási malá, aj oblečenie na nej viselo, a nohavice si musela 3x vyhrnúť. Alebo v 9. B sa musela Katka zohnúť, aby prešla cez dvere. Nikto nevedel, prečo sa to deje.

Začali sme sa tým v našej triede vážne zaoberať, keď sa Mišo zväčšil a Maäa zmenšila. Niekto predsa musel túto záhadu vyriešiť. Našťastie je v našej triede dosť zvedavcov a aj múdrych hláv. Museli sme školu zachrániť od večného zatratenia, veäť nám išlo o život! Začali sme hľadať rovnaké záujmy. K ničomu sme nedospeli, lebo niekto maľoval, iný zase hral futbal, skákal cez švihadlo, hral počítačové hry... proste v tomto to asi nebude. Potom sme začali hľadať, či nie sú náhodou kamaráti, ale nepoznali sa. „Musíme nájsť niečo spoločné, čo súvisí so školou,“ povedal ktosi. „Čo ak sme jedli v školskej jedálni v rovnaký čas, z rovnakého hrnca?“ ozval sa náš obor. Maäa na to hneäť povedala: „A čo my trpaslíci? My by sme potom boli tiež veľkí, ale sme malí.“ Mala pravdu. Museli sme nájsť iné riešenie našej hádanky. „Čo ak to bol duch?“ opýtal sa niekto so strachom v hlase. „Ale, duchovia predsa neexistujú,“ povedala som. „Určite to bude tým, že malí majú malé a veľkí veľké perá,“ povedal náš obor „veäť ja mám veľké pero a som veľký.“ „Nie, to nebude tak,“ povedala som. Musíme hľadať niečo iné. Zvolali sme si cez prestávku všetkých obrov a trpaslíkov, aby sme skúsili na niečo prísť. A na niečo sme aj prišli. Všetci ktorí sa zmenšili alebo zväčšili, sedeli v prvých laviciach. To bol prvý krok k vyriešeniu našej záhady. „Myslím, že to bude maäť niečo spoločné s učiteľmi našej školy,“ povedal Juro. Ale žiadna pani učiteľka neučila vo všetkých

triedach. Takže, buď to nebude jedna osoba, alebo to musí byť v niečom inom. Vtom z Aleny vyhrklo: „Zabudli sme na pani učiteľku, ktorá chodí zastupovať.“ To bol veľmi dobrý tip. Musí to byť ona. „Minule ma hladkala po hlave,“ žaloval sa trpaslík z 2. C. „Nezačal si sa vtedy zmenšovať?“ opýtala som sa ho. „Áno, vtedy nám bola zastupovať matematiku a keď som prišiel domov, zdalo sa mi, ako keby som sa scvrkával a keď som sa ráno zobudil, pyžamo, ktoré mi bolo predtým už malé, bolo veľmi veľké,“ povedal. „A ty Mišo?“ opýtala som sa. „Ja som sa začal zväčšovať po zastupovanej hodine angličtiny,“ povedal. Opýtali sme sa aj ostatných a bola to pravda.

U všetkých sa to začalo po zastupovaní tou istou pani učiteľkou. Polovica záhady bola vyriešená, no ešte sme potrebovali zistiť, ako a prečo to robí. Nechceli sme sa jej to opýtať na rovinu. Museli sme to zistiť špiónskym spôsobom. Poslali sme teda Mira po kriedu do triedy, kde zastupovala pani učiteľka. Nič lepšie nás nenapadlo. Keď sa vrátil, zdalo sa nám, že je vyšší, rukávy na tričku mu boli kratšie. Pýtali sme sa ho, čo sa dialo počas takého krátkeho času. Povedal: „Keď som prišiel do triedy, učiteľka ma pohladkala po hlave pravou rukou a povedala, aby som si pokojne vzal jednu kriedu. To bolo všetko.“ Potom som nasledovala ja. Mala som ísť po triednu knihu. Veľmi som sa bála, no nemohla som ich sklamať. Vošla som opatrne do triedy. Rýchlo som si pýtala triednu knihu. Prišla ku mne a kým mi ju podávala pravou rukou, ľavou ma pohladkala po hlave. Došla som do triedy a všetci hovorili, že som menšia. Našťastie sme mali v triede meter a tak som sa pomerala. Bola to pravda. Začali sme tušiť, že to bude súvisieť s hladkaním po hlave. Keď som prišla domov, sadla som si za počítač a krvopotne som sa snažila niečo nájsť. Nakoniec som našla, že v nejakej škole sa stal podobný prípad ako v našej. Zistili, že tá pani učiteľka mala schopnosť zväčšovať a zmenšovať deti. Tam vraj pomohlo, že sa všetky deti zišli a začali ju prosiť, aby ich odkliala. Museli sme to skúsiť aj my.

Na druhý deň sme sa všetci začarovaní a samozrejme mudrci z našej triedy zišli cez veľkú prestávku v telocvični. Urban išiel po pani učiteľku. Keď vošla, začali sme ju prosiť, najprv pekne, potom sme začali kričať až nakoniec začala jedného po druhom odklínať. Urobila to tak, že malého chytila ľavou a veľkého pravou rukou. Boli sme radi, lebo všetci sa vrátili na svoju pôvodnú výšku. Potom vošla pani riaditeľka a keď uvidela, čo sa deje, nechcela tomu uveriť. Čo sa dialo potom, už nevieme. Ale pani učiteľka už v našej škole nepracuje. V konečnom dôsledku to bolo na niečo dobré, aspoň sme mali v škole zábavu a riešili sme aj iné veci, ako len učenie.

Fotogaléria

Vydané

S FINANČNOU PODPOROU
MINISTERSTVA KULTÚRY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Názov: Literárne Košice Jána Štiavnického;
XX. ročník
Podnázov: Zborník ocenených prác
Zostavili: PhDr. Kamila Prextová
Foto: Ing. Viera Ristvejová
Zodp. redaktorka: Mgr. et Mgr. Iveta Hurná
Jazyková úprava: Mgr. Markéta Andričíková, PhD.
Vydavateľ: Knižnica pre mládež mesta Košice
Rok vydania: 2015
Počet strán: 89
Náklad: 1000 ks
Ev. číslo: 1/15

ISBN 978-80-89161-36-2
EAN 9788089161362